Nøkkeltall og statistikk
Handlingsplan 2027-2030
Endelig versjon

1 Introduksjon

Leseforklaring, begrep og forkortelser

Dette er et krevende dokument å lese. Vi har derfor laget en leseforklaring som skal gjøre det lettere å forstå og bruke dokumentet. Dette gjelder spesielt definisjoner av begreper og forkortelser. Det anbefales at dette dokumentet leses og ses i sammenheng med kommuneplanens samfunnsdel, årets utgave av kunnskapsgrunnlaget - utfordringer og muligheter, og ikke minst tidligere handlingsplaner med budsjett.

Begrep knyttet til driftsutgifter

I nøkkeltallene i KOSTRA benyttes begrepene brutto driftsutgifter, korrigerte brutto driftsutgifter og netto driftsutgifter:

- Brutto driftsutgifter skal gi et uttrykk for kommunenes samlede utgifter innenfor de ulike funksjonene og totalt for kommunen. Utgiftsbegrepet benyttes også som grunnlag for beregning av produktivitetsindikatorer.
- Korrigerte brutto driftsutgifter skal gjenspeile ressursinnsatsen som er knyttet til kommunens egen tjenesteproduksjon. Utgiftsbegrepet benyttes som grunnlag for å beregne produktivitetsindikatorer.
- Netto driftsutgifter skal gi uttrykk for hvordan kommunene prioriterer ved fordelingen av de ikke bundne inntektene. Utgiftsbegrepet benyttes som grunnlag for å beregne prioriteringsindikatorer.

Forkortelser i dokumentet

På grunn av plassmangel i tabeller og grafer, må vi benytte forkortelser på noen ord og uttrykk:

- BDU = brutto driftsutgifter
- NDU = netto driftsutgifter
- BDI = brutto driftsinntekter
- NDI = netto driftsinntekter

Arbeidsgiveravgift

Ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift ble godkjent av EFTAs overvåkingsorgan (ESA), og er videreført for perioden 2022-2027. Regionalt differensiert arbeidsgiveravgift er inndelt i følgende soner:

- Sone 1: 14,1 %
- Sone 2: 10,6 %
- Sone 3: 6,4 %

I Orkland kommune er det tre ulike soner som følger de tidligere kommunegrensene: Orkdal sone 1, Agdenes sone 2 og Meldal og Snillfjord sone 3. Blant sammenligningskommunene er Melhus, Verdal og Levanger i sone 1, mens Steinkjer er representert i både sone 1 og 2 (Steinkjer sone 1 og Verran sone 2). Dette vil være av betydning når en sammenligner indikatorer som innbefatter lønnskostnader.

Kvalitet i tallgrunnlaget

Det er grunn til å være oppmerksom på at det kan forekomme feil og mangler i tallene, både for oss og sammenligningskommunene. I tillegg blir kvaliteten på målinger økt år for år, slik at historiske tall kan være noe misvisende opp mot tallgrunnlaget fra 2025.

2 Sentrale kapitler

Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling per årsak

Ved utgangen av 2025 hadde Orkland 18 840 innbyggere. Dette er en økning på 42 personer sammenlignet med 2024.

Ved utgangen av første kvartal 2026 hadde Orkland 18 819 innbyggere, som er en nedgang på 21 innbyggere siden årsskiftet.

Befolkningsutviklingen i 2025 var preget av et fødselsunderskudd på 21 personer, med 167 fødte og 188 døde. Samtidig hadde kommunen et positivt flytteoverskudd. Netto innvandring og flytting var 62 personer, noe som oppveide fødselsunderskuddet og ga en samlet befolkningsvekst på 42 personer.

Utviklingen viser at befolkningsveksten i stadig større grad er avhengig av positiv nettoflytting, ettersom kommunen over flere år har hatt flere døde enn fødte.

	2023	2024	2025	2026
Folketallet ved inngang til perioden	**18 690**	**18 793**	**18 798**	**18 840**
Fødte	166	165	167	49
Døde	174	205	188	52
Fødselsoverskudd	**-8**	**-40**	**-21**	**-3**
Innvandring	102	110	76	17
Utflytting	62	86	64	17
Innflytting, innenlands	678	648	654	131
Utflytting, innenlands	608	626	604	149
Netto innvandring og flytting	**110**	**46**	**62**	**-18**
Folkevekst	**103**	**5**	**42**	**-21**
Folketall ved utgangen av perioden	**18 793**	**18 798**	**18 840**	**18 819**

Aldersfordeling

Aldersfordelingen i befolkningen sier noe om hvilke tjenester kommunen må prioritere. Selv om det totale innbyggertallet forventes å være relativt stabilt gjennom planperioden, viser prognosene at alderssammensetningen endres betydelig.

Fram mot 2035 forventes antallet barn og unge å bli redusert, mens antallet eldre øker. Særlig aldersgruppen 80–89 år får en sterk vekst. Dette innebærer at behovet for kommunale tjenester gradvis vil forskyves fra oppvekstområdet mot helse- og omsorgstjenestene.

Tabellen nedenfor viser befolkningen i ulike aldersgrupper per 1. januar og forventet utvikling gjennom planperioden.

Aldersgrupper	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**2035**
0 - åringer	170	166	164	162	162	162	163	164	165	167
Barnehage (1-5 år)	870	882	871	866	864	860	857	858	859	864
Grunnskole (6-15 år)	2106	2019	2009	1981	1941	1889	1871	1862	1844	1835
Videregående (16-19 år)	970	973	913	877	864	863	871	857	839	801
Voksne (20-66 år)	10797	10770	10745	10752	10735	10762	10725	10698	10673	10680
Eldre (67-79 år)	2789	2775	2791	2773	2796	2798	2816	2853	2896	2948
Eldre (80-89 år)	952	1022	1091	1155	1189	1232	1285	1317	1351	1355
Eldre (90 år og eldre)	186	182	171	173	189	192	202	214	228	238
SUM	**18840**	**18789**	**18755**	**18739**	**18740**	**18758**	**18790**	**18823**	**18855**	**18888**

Nedenfor vises Orkland sammenlignet med andre kommuner og landet. Her er antall personer omregnet til prosent av totalt antall innbyggere.

Alder	**Orkland**	**Steinkjer**	**Melhus**	**Levanger**	**Verdal**	**Landet**
0 år	0,90 %	0,90 %	1,04 %	0,87 %	0,97 %	0,99 %
1-5 år	4,62 %	4,63 %	5,42 %	4,94 %	4,85 %	4,91 %
6-12 år	7,62 %	7,64 %	8,59 %	8,41 %	7,37 %	7,62 %
13-15 år	3,56 %	3,49 %	3,91 %	3,67 %	3,84 %	3,57 %
16-19 år	5,15 %	5,24 %	5,12 %	5,66 %	5,16 %	4,92 %
20-44 år	28,99 %	28,27 %	31,85 %	30,27 %	29,53 %	33,15 %
45-66 år	28,32 %	28,05 %	27,54 %	26,87 %	27,94 %	27,79 %
67-79 år	14,80 %	14,85 %	11,33 %	13,54 %	14,42 %	11,99 %
80-89 år	5,05 %	5,81 %	4,39 %	4,86 %	5,05 %	4,25 %
90 år eller eldre	0,99 %	1,12 %	0,80 %	0,91 %	0,88 %	0,81 %
	100,00 %	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**

Orkland og Steinkjer har den eldste befolkningen i sammenligningsgrunnlaget, mens Melhus har den yngste.

Alder	Orkland	Steinkjer	Melhus	Levanger	Verdal	Landet
0-19 år	21,85 %	21,89 %	24,08 %	23,55 %	22,18 %	22,01 %
20-66 år	57,31 %	56,31 %	59,40 %	57,14 %	57,47 %	60,94 %
67 år eller eldre	20,84 %	21,79 %	16,52 %	19,31 %	20,35 %	17,05 %
	100,00 %	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**

Sammenlignet med Steinkjer, Melhus, Levanger, Verdal og landet som helhet har Orkland en relativt høy andel eldre innbyggere. Personer som er 67 år eller eldre utgjør 20,84 prosent av befolkningen, mot 17,05 prosent på landsbasis. Samtidig er andelen innbyggere i yrkesaktiv alder noe lavere enn landsgjennomsnittet.

Aldersfordeling og prognoser

Befolkningen i Orkland er i endring. Antallet eldre øker, mens antallet barn og unge blir lavere. Dette vil påvirke kommunens framtidige behov for tjenester og ressurser.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i aldersspennet 0-19 år.

Utvikling barn og unge

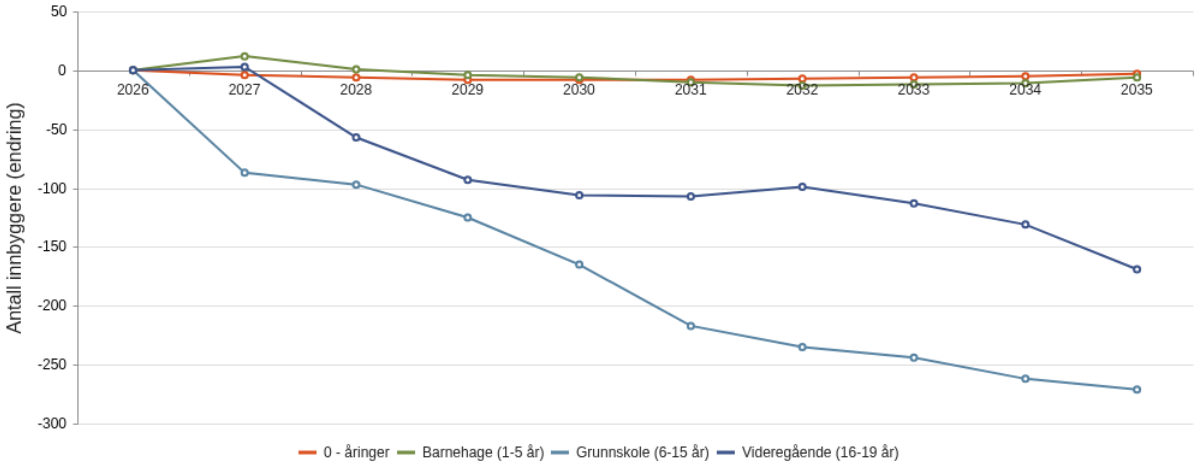

Aldersgrupper	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0 - åringer	0	-4	-6	-8	-8	-8	-7	-6	-5	-3
Barnehage (1-5 år)	0	12	1	-4	-6	-10	-13	-12	-11	-6
Grunnskole (6-15 år)	0	-87	-97	-125	-165	-217	-235	-244	-262	-271
Videregående (16-19 år)	0	3	-57	-93	-106	-107	-99	-113	-131	-169
SUM	0	-76	-159	-230	-285	-342	-354	-375	-409	-449

Prognosene viser at antallet 0-åringer holder seg relativt stabilt gjennom planperioden. Antallet barn i barnehagealder (1–5 år) varierer noe de første årene, men forventes samlet sett å ligge på omtrent samme nivå gjennom perioden.

Den største endringen skjer blant barn i grunnskolealder (6–15 år). Antallet forventes å bli redusert fra 2 106 i 2026 til 1 835 i 2035, en nedgang på 271 barn. Også aldersgruppen 16–19 år forventes å bli redusert mot slutten av planperioden.

Samlet forventes gruppen 0–19 år å bli redusert med om lag 450 personer fram mot 2035. Dette vil påvirke behovet for barnehageplasser, skolekapasitet og andre tjenester rettet mot barn og unge.

For eldre vises utviklingen i tabellen nedenfor.

Utvikling 67 år og eldre

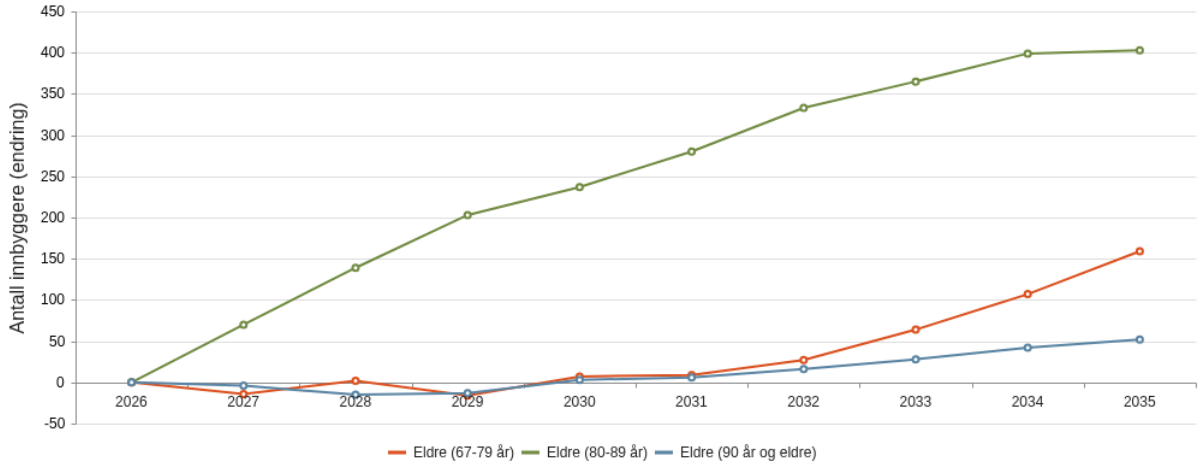

Aldersgrupper	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Eldre (67-79 år)	0	-14	2	-16	7	9	27	64	107	159
Eldre (80-89 år)	0	70	139	203	237	280	333	365	399	403
Eldre (90 år og eldre)	0	-4	-15	-13	3	6	16	28	42	52
SUM	0	52	126	174	247	295	376	457	548	614

Antallet eldre øker gjennom hele planperioden. Gruppen 67–79 år forventes å øke fra 2 789 personer i 2026 til 2 948 personer i 2035, en vekst på 159 personer.

Den sterkeste veksten kommer i aldersgruppen 80–89 år, som øker fra 952 til 1 355 personer, tilsvarende 403 flere innbyggere.

Antallet personer som er 90 år eller eldre forventes å øke fra 186 til 238 personer, en vekst på 52 personer.

Samlet forventes antallet innbyggere som er 67 år eller eldre å øke fra 3 927 personer i 2026 til 4 541 personer i 2035. Dette tilsvarer en økning på 614 personer og vil medføre et økende behov for helse- og omsorgstjenester.

Alderbæreevne

Aldersbæreevne er et nøkkeltall som viser forholdet mellom antallet personer i yrkesaktiv alder (20–66 år) og antallet personer som er 67 år eller eldre. Tallet angir hvor mange personer i yrkesaktiv alder det er per innbygger over 67 år, og gir en indikasjon på kommunens framtidige forsørgerforhold.

Utvikling aldersbæreevne

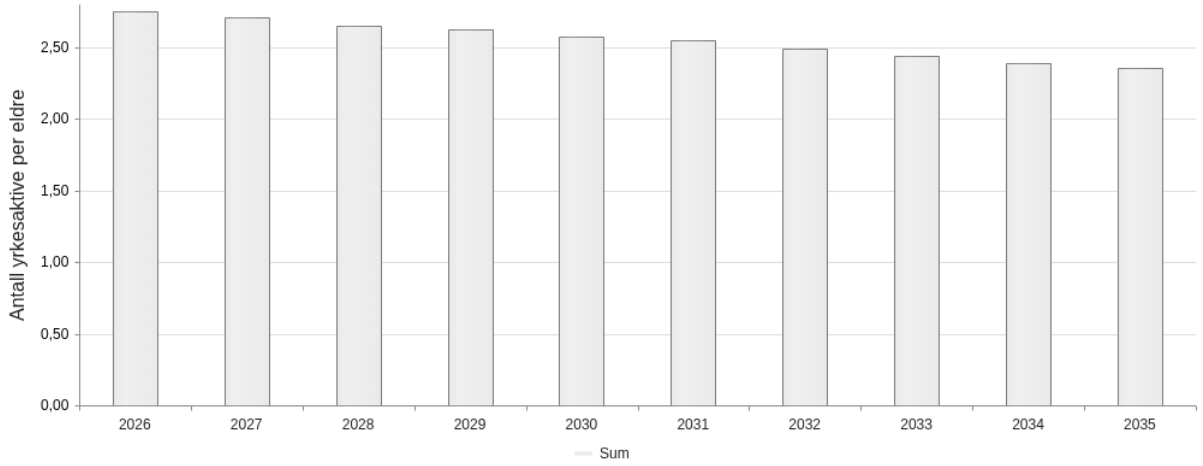

Aldersgrupper	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Voksne (20-66 år)	10797	10770	10745	10752	10735	10762	10725	10698	10673	10680
Eldre (67-79 år)	2789	2775	2791	2773	2796	2798	2816	2853	2896	2948
Eldre (80-89 år)	952	1022	1091	1155	1189	1232	1285	1317	1351	1355
Eldre (90 år og eldre)	186	182	171	173	189	192	202	214	228	238
SUM	3927	3979	4053	4101	4174	4222	4303	4384	4475	4541
Aldersbæreevne	2.749427043544691	2.706710228700678	2.651122625215889	2.621799561082862	2.571873502635362	2.549028896257697	2.492447129909365	2.440237722627737	2.385027932960894	2.351904866769434

Prognosene viser at antallet personer i yrkesaktiv alder vil være relativt stabilt gjennom hele planperioden, med en svak nedgang fra 10 797 personer i 2026 til 10 680 personer i 2035.

Samtidig forventes antallet innbyggere som er 67 år eller eldre å øke fra 3 927 personer i 2026 til 4 541 personer i 2035. Veksten skyldes i hovedsak en betydelig økning i aldersgruppen 80–89 år.

Som følge av denne utviklingen reduseres aldersbæreevnen fra 2,75 i 2026 til 2,35 i 2035. Det innebærer at hver person over 67 år i gjennomsnitt vil bli understøttet av færre personer i yrkesaktiv alder enn i dag.

En fallende aldersbæreevne vil kunne påvirke kommunens økonomiske handlingsrom og tilgangen på arbeidskraft. Utviklingen understreker behovet for langsiktig planlegging av rekruttering, kompetanse og organisering av tjenestene, særlig innen helse- og omsorg.

Sosio-demografiske forhold

Sosio-demografiske indikatorer gir informasjon om befolkningens levekår og kan si noe om framtidige behov for kommunale tjenester.

Sosio-demografiske forhold

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Landet 2025
Andel enslige innbyggere 80 år og over (prosent)	60,1 %	56,8 %	53,3 %	55,5 %	57,6 %	57,3 %
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden (prosent)	0,6 %	0,8 %	1,0 %	0,8 %	0,9 %	0,6 %
Andel skilte og separerte 16-66 år (prosent)	9,9 %	9,8 %	8,6 %	8,9 %	8,6 %	9,5 %
Andel uførepensjonister 16-66 år (prosent)	15,0 %	15,5 %	11,5 %	12,3 %	15,2 %	10,3 %

Orkland skiller seg i liten grad fra sammenligningskommunene når det gjelder de fleste sosio-demografiske indikatorene.

Andelen enslige innbyggere over 80 år er 60,1 prosent, noe som er høyere enn landsgjennomsnittet på 57,3 prosent. En høy andel enslige eldre kan bidra til økt behov for helse- og omsorgstjenester.

Andelen enslige forsørgere med stønad fra folketrygden er 0,6 prosent, som er på nivå med landsgjennomsnittet og noe lavere enn i de fleste sammenligningskommunene.

Andelen skilte og separerte i aldersgruppen 16–66 år er 9,9 prosent. Dette er omtrent på nivå med landsgjennomsnittet og de øvrige sammenligningskommunene.

Andelen uføre i aldersgruppen 16–66 år er 15,0 prosent, mot 10,3 prosent på landsbasis. Nivået er sammenlignbart med Steinkjer og Verdal, men høyere enn i Melhus og Levanger. En høy andel uføre kan påvirke tilgangen på arbeidskraft og innebære økt etterspørsel etter kommunale helse-, omsorgs- og velferdstjenester.

Oppsummering befolkningsutvikling

Hovedtrekk:

- Stabil befolkningsutvikling

Ved utgangen av 2025 hadde Orkland 18 840 innbyggere, en økning på 42 personer fra året før. Prognosene viser at folketallet vil være relativt stabilt gjennom planperioden, med en svak økning til om lag 18 888 innbyggere i 2035.

Orkland har lavere befolkningvekst enn landet.

- Færre barn og unge

  Antallet barn og unge forventes å gå ned gjennom planperioden. Nedgangen er størst i grunnskolealder (6–15 år), mens antallet barn i barnehagealder og ungdom i videregående alder også viser en nedadgående utvikling. Dette vil påvirke behovet for barnehage-, skole- og andre oppvekstsjenester.

- Flere eldre

  Antallet innbyggere som er 67 år eller eldre forventes å øke betydelig. Den sterkeste veksten kommer i aldersgruppen 80–89 år, som har det største behovet for helse- og omsorgstjenester. Samlet forventes antallet innbyggere over 67 år å øke med om lag 614 personer fra 2026 til 2035.

- Lavere aldersbæreevne

  Aldersbæreevnen forventes å falle fra 2,75 i 2026 til 2,35 i 2035. Det innebærer at det blir færre personer i yrkesaktiv alder per innbygger over 67 år. Utviklingen vil påvirke kommunens tilgang på arbeidskraft og øke behovet for effektiv ressursutnyttelse og omstilling.

Orkland står foran en periode med relativt små endringer i samlet folketall, men betydelige endringer i befolkningens alderssammensetning. Nedgangen i antall barn og unge, kombinert med en sterk vekst i antall eldre, vil gradvis endre behovet for kommunale tjenester. Planlegging av kapasitet, kompetanse og ressursbruk blir viktig for å møte framtidige behov innen både oppvekst, helse og omsorg.

Status og rammebetingelser

Driftsinntekter

Alle tall er inflasjonsjusterte med kommunal deflator og korrigert for utgiftsbehov, noe som gjør det mulig å sammenligne den reelle inntektsutviklingen over tid uten at prisvekst påvirker bildet.

Frie inntekter

Frie inntekter består av skatt på inntekt og formue samt rammetilskudd fra staten. Dette er kommunens viktigste inntektskilde og gir størst handlingsrom fordi midlene ikke er øremerket bestemte formål.

Frie inntekter per innbygger Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Frie inntekter per innbygger (kr) *)	77 874	76 445	75 988	79 624
Skatt på inntekt og formue Beløp per innbygger (kr)	29 856	29 018	30 565	34 130
Rammetilskudd Beløp per innbygger (kr) *)	43 869	44 759	44 200	45 494

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

De frie inntektene per innbygger viser en svak nedgang fra 2022 til 2024, før de øker betydelig i 2025. Nedgangen fram til 2024 skyldes hovedsakelig at veksten i skatt og rammetilskudd ikke fullt ut har kompensert for befolkningsveksten. Økningen i 2025 kommer særlig som følge av høyere skatteinntekter, som øker med over 11 prosent per innbygger sammenlignet med året før.

Selv om nivået på de frie inntektene er høyt, har deres relative betydning blitt noe redusert. I 2022 utgjorde frie inntekter 66,9 prosent av kommunens samlede inntekter, mot 64,1 prosent i 2025. Dette indikerer at andre inntektskilder har vokst raskere enn skatt og rammetilskudd i perioden.

Eiendomsskatt per innbygger Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Eiendomsskatt totalt Beløp per innbygger (kr) *)	1 663	1 592	1 539	1 470

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Eiendomsskatt utgjør en begrenset del av Orkland kommunes driftsinntekter. Målt per innbygger har inntektene falt jevnt gjennom perioden, fra 1 663 kroner i 2022 til 1 470 kroner i 2025. I kroner er eiendomsskatten stabil, men som følge av økt innbyggertall samt at inntektene er inflasjonsjustert blir beløp per innbygger lavere for hvert år.

Driftsinntekter i kroner per innbygger Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger *)	116 441	118 556	123 193	124 196

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

De samlede driftsinntektene per innbygger har økt hvert år i perioden. Fra 2022 til 2025 har brutto driftsinntekter økt med 7 755 kroner per innbygger, tilsvarende om lag 6,7 prosent, målt i faste priser.

Samtidig som de frie inntektene har hatt en relativt moderat utvikling fram til 2024, har de totale driftsinntektene økt mer. Dette viser at veksten i stor grad har kommet fra andre inntektskilder, som statlige tilskudd og overføringer, refusjoner, brukerbetalinger samt salgs- og leieinntekter.

Oppsummering

Orkland har hatt en positiv utvikling i de samlede driftsinntektene per innbygger de siste årene, også når det korrigeres for inflasjon. Frie inntekter er fortsatt den dominerende inntektskilden, men deres andel av de totale inntektene har blitt noe redusert. Eiendomsskatten utgjør en liten og gradvis avtagende del av inntektsgrunnlaget, mens veksten i de samlede driftsinntektene i større grad kommer fra øvrige inntekter og tilskudd. Dette bidrar til å gjøre kommunens inntektsgrunnlag mer sammensatt enn tidligere.

Frie inntekter per innbygger sammenlignet med andre kommuner

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Melhus 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Frie inntekter per innbygger (kr)	79 624	81 052	75 935	75 624	75 776	76 665	79 083
Skatt på inntekt og formue Beløp per innbygger (kr)	34 130	33 185	35 313	34 331	34 428	37 501	43 324
Rammetilskudd Beløp per innbygger (kr)	45 494	47 868	40 622	41 293	41 348	39 164	35 759

De frie inntektene består av skatt på inntekt og formue samt rammetilskudd. Tallene er inflasjonsjusterte og justert for utgiftsbehov, noe som gir et godt sammenligningsgrunnlag mellom kommunene.

Orkland hadde i 2025 frie inntekter på 79 624 kroner per innbygger, som er høyere enn Levanger, Verdal, Melhus og gjennomsnittet for Kostragruppe 07. Steinkjer ligger noe høyere enn Orkland, mens Orkland ligger svakt over landsgjennomsnittet.

Skatteinntektene per innbygger er lavere enn både landsgjennomsnittet og gjennomsnittet i Kostragruppe 07. Sammenlignet med de øvrige kommunene er forskjellene mindre, men Orkland ligger fortsatt i den nedre delen av sammenligningsgruppen. Dette understreker at Orkland er en relativt skattesvak kommune.

Samtidig mottar Orkland et høyt rammetilskudd per innbygger. Med 45 494 kroner per innbygger ligger kommunen betydelig over både Kostragruppe 07 og landsgjennomsnittet. Dette bidrar til å utjevne forskjellene i skatteinntekter og gjør at kommunen samlet sett har et nivå på frie inntekter som er på linje med eller høyere enn de fleste sammenlignbare kommunene.

Eiendomsskatt per innbygger sammenlignet med andre kommuner

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Melhus 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Eiendomsskatt totalt Beløp per innbygger (kr)	1 470	3 796	3 750	3 002	1 408	2 647	3 191

Orkland har eiendomsskatt kun på kraft- og sjøanlegg. Dette gir et vesentlig lavere inntektsnivå fra eiendomsskatt enn i de fleste sammenlignbare kommunene.

Med 1 470 kroner per innbygger ligger Orkland betydelig under både landsgjennomsnittet og gjennomsnittet for Kostragruppe 07. Bare Melhus har et lavere nivå blant kommunene i sammenligningen. Sammenlignet med Steinkjer og Levanger mottar Orkland under halvparten så mye i eiendomsskatteinntekter per innbygger.

Dette innebærer at eiendomsskatt bidrar relativt lite til finansieringen av kommunens tjenester sammenlignet med mange andre kommuner.

Driftsinntekter i kroner per innbygger

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Melhus 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger *)	124 196	131 089	120 791	117 813	115 564	114 876	119 801

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

I 2025 hadde Orkland brutto driftsinntekter på 124 196 kroner per innbygger. Dette er, med unntak av Steinkjer som hadde 131 089 kroner per innbygger, høyere enn øvrige sammenligningskommuner.

Sammenlignet med gjennomsnittet i Kostragruppe 7 hadde Orkland om lag 173 millioner kroner høyere brutto driftsinntekter, mens inntektene var rundt 128 millioner kroner lavere enn i Steinkjer når det tas hensyn til innbyggertallet.

Brutto driftsinntekter er kommunens samlede driftsinntekter og omfatter blant annet skatteinntekter, rammetilskudd, brukerbetalinger, gebyrer og andre driftsrelaterte inntekter. Inntektsnivået gir dermed et bilde av de samlede økonomiske ressursene kommunen har tilgjengelig for å finansiere tjenesteproduksjonen.

Handlingsregelen i Orkland sier at netto driftsresultat skal være minimum 1,75 prosent av brutto driftsinntekter. Dette understreker betydningen av å opprettholde et tilstrekkelig inntektsnivå for å sikre økonomisk handlingsrom og bærekraft over tid.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er en av de viktigste indikatorene for kommunens økonomiske handlingsrom. Resultatet viser hvor mye kommunen sitter igjen med etter at alle driftsutgifter, renter og avdrag er dekket. Et positivt netto driftsresultat gir mulighet til å bygge opp reserver, finansiere investeringer og håndtere uforutsette utgifter uten å øke låneopptaket.

Driftsresultat Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
(Fylkes-)Kommunekasse Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat Beløp (1000 kr)	111 535	53 396	37 142	67 309
Netto driftsresultat i kroner per innbygger	6 331	3 287	2 381	4 308
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekt (B) (Kommunekasse)	6,0 %	2,7 %	1,8 %	3,0 %

Utviklingen i netto driftsresultat viser at Orkland hadde et svært godt resultat i 2022, før resultatnivået ble svekket i 2023 og 2024. Netto driftsresultat falt fra 111,5 millioner kroner i 2022 til 37,1 millioner kroner i 2024, tilsvarende en reduksjon på over 74 millioner kroner.

Målt som andel av brutto driftsinntekter ble resultatet redusert fra 6,0 prosent i 2022 til 1,8 prosent i 2024.

I 2025 ble netto driftsresultat 67,3 millioner kroner, tilsvarende 4 308 kroner per innbygger og 3,0 prosent av brutto driftsinntekter. Resultatet er dermed klart bedre enn i 2023 og 2024, selv om det fortsatt ligger under 2022.

Handlingsregelen sier at netto driftsresultat i Orkland skal være minimum 1,75 prosent av brutto driftsinntekter. Dette har Orkland oppnådd i hele fireårsperioden.

Driftsresultat sammenlignet med andre

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
(Fylkes-)Kommunekasse Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat Beløp (1000 kr)	67 309	12 984	9 730	45 043	35 643	1 191 108	14 337 424
Netto driftsresultat i kroner per innbygger	4 308	871	1 084	2 510	2 879	2 160	2 756
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekt (B) (Kommunekasse)	3,0 %	0,4 %	0,5 %	1,9 %	2,1 %	1,7 %	2,1 %

Sammenlignet med andre kommuner hadde Orkland et svært sterkt netto driftsresultat i 2025. Med 4 308 kroner per innbygger ligger kommunen klart over både landsgjennomsnittet på 2 756 kroner og gjennomsnittet i Kostragruppe 7 på 2 160 kroner.

Også målt som andel av brutto driftsinntekter kommer Orkland godt ut. Netto driftsresultat på 3,0 prosent er høyere enn samtlige sammenlignbare kommuner i oversikten.

Tallene viser at Orkland i 2025 hadde et større økonomisk handlingsrom enn både sammenlignbare kommuner, Kostragruppe 07 og landsgjennomsnittet. Selv om resultatnivået fortsatt er lavere enn toppåret 2022, framstår den økonomiske situasjonen som betydelig styrket sammenlignet med de to foregående årene. Dette gir kommunen bedre forutsetninger for å møte framtidige investeringsbehov og håndtere økonomiske svingninger uten å øke gjeldsbelastningen unødig.

Andre netto driftsutgifter - prioritering av midlene

Driftsutgifter - prosentvis fordeling av utgifter Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Fellesutgifter, kommune Netto driftsutgifter på	-3,9 %	-8,8 %	-3,3 %	-4,9 %

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
funksjon/tjenesteområde Andel av totale utgifter (prosent)				
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter (prosent)	1,3 %	1,2 %	1,1 %	1,1 %
Politisk styring og kontrollvirksomhet, kommune nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	0,7 %	0,8 %	0,7 %	0,7 %
Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	3,0 %	3,3 %	3,0 %	3,2 %
Administrasjon, kommune nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	7,1 %	7,5 %	7,6 %	8,1 %
Grunnskolesektor nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	22,4 %	23,8 %	22,6 %	22,1 %
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	12,0 %	12,8 %	12,8 %	13,6 %
Helse- og omsorg nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	42,5 %	43,4 %	41,2 %	43,1 %
Netto driftsutgifter, Samferdsel, i prosent av totale netto driftsutgifter (B)	2,6 %	2,8 %	2,8 %	2,8 %
Netto driftsutgifter, brann og ulykkesvern, i prosent av totale netto driftsutg (B)	1,9 %	1,9 %	2,1 %	2,0 %
Fysisk planlegging, kulturminner, natur, nærmiljø, kommune netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde andel av totale utgifter (prosent)	1,1 %	1,2 %	1,3 %	1,3 %
Næringsforvaltning, kommune netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde andel av totale utgifter (prosent)	0,0 %	-0,2 %	0,1 %	0,3 %
Sosialsektoren samlet nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	4,1 %	5,8 %	6,9 %	6,0 %
Barnevern nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	3,0 %	3,2 %	3,0 %	2,9 %
Kommunale boliger nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	1,1 %	1,3 %	1,0 %	0,2 %
Vann, avløp, renovasjon, avfall (var) nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	1,0 %	-0,1 %	-2,9 %	-2,4 %

Tabellen viser hvordan kommunens netto driftsutgifter fordeler seg mellom tjenesteområdene. Tallene omfatter all ressursbruk, der inntekter som er direkte knyttet til tjenestene er trukket fra.

Den overordnede prioriteringen har vært relativt stabil gjennom perioden 2022–2025. Helse- og omsorg er det klart største tjenesteområdet og utgjør om lag 43 prosent av de samlede netto driftsutgiftene. Grunnskole er det nest største området med om lag 22 prosent av utgiftene, mens barnehagesektoren står for mellom 12 og 14 prosent.

Til sammen utgjør barnehage, grunnskole og helse- og omsorg nær 80 prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter. Dette illustrerer at hoveddelen av kommunens ressurser brukes på de store velferdstjenestene.

Øvrige tjenesteområder utgjør vesentlig mindre andeler av de totale utgiftene. Administrasjon, sosialtjenester, kultur, samferdsel, brann og ulykkesvern samt øvrige områder har gjennomgående hatt en relativt stabil andel av ressursbruken i perioden.

Vann og avløp inngår i oversikten selv om området i hovedsak er finansiert gjennom selvkostordninger. Avvik mellom inntekter og utgifter håndteres gjennom selvkostfond og påvirker derfor de prosentvise fordelingene i enkelte år.

Fellesutgifter består i stor grad av pensjonsrelaterte kostnader og inntekter. Dette området kan derfor variere betydelig mellom år uten at det nødvendigvis reflekterer endringer i kommunens tjenestetilbud.

Utviklingen på de enkelte tjenesteområdene omtales nærmere i de respektive kapitlene senere i dokumentet.

Driftsutgifter - prosentvis fordeling av utgifter - sammenlignet med andre

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	3,2 %	3,0 %	3,7 %	2,5 %	3,1 %	3,4 %	4,1 %
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter (prosent)	1,1 %	0,9 %	0,8 %	0,7 %	0,7 %	0,9 %	0,8 %
Fellesutgifter, kommune Netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde Andel av totale utgifter (prosent)	-4,9 %	-3,0 %	-3,7 %	-4,2 %	-4,1 %	-3,7 %	-3,6 %
Vann, avløp, renovasjon, avfall (var) nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	-2,4 %	-1,8 %	-4,2 %	-1,8 %	-1,8 %	-1,9 %	-1,9 %
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	13,6 %	13,4 %	17,2 %	15,8 %	13,8 %	14,9 %	14,5 %
Fysisk planlegging, kulturminner, natur, nærmiljø, kommune netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde andel av totale utgifter (prosent)	1,3 %	1,3 %	0,6 %	0,6 %	0,8 %	1,3 %	1,4 %
Netto driftsutgifter, brann og ulykkesvern, i prosent av totale netto driftsutg (B)	2,0 %	1,9 %	1,6 %	1,7 %	1,1 %	1,4 %	1,4 %

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Politisk styring og kontrollvirksomhet, kommune nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	0,7 %	0,5 %	0,7 %	0,5 %	0,8 %	0,7 %	0,7 %
Netto driftsutgifter, Samferdsel, i prosent av totale netto driftsutgifter (B)	2,8 %	1,9 %	1,8 %	1,4 %	1,1 %	1,8 %	1,5 %
Administrasjon, kommune nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	8,1 %	6,6 %	7,3 %	6,7 %	6,2 %	6,6 %	6,5 %
Grunnskolesektor nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	22,1 %	20,3 %	26,8 %	23,9 %	24,2 %	24,5 %	22,4 %
Kommunale boliger nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	0,2 %	-0,3 %	0,3 %	0,5 %	0,4 %	0,3 %	0,5 %
Helse- og omsorg nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	43,1 %	40,9 %	38,5 %	40,0 %	40,1 %	39,6 %	39,3 %
Næringsforvaltning, kommune netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde andel av totale utgifter (prosent)	0,3 %	0,4 %	0,3 %	0,7 %	1,3 %	0,0 %	-0,2 %
Sosialsektoren samlet nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	6,0 %	7,6 %	4,8 %	6,0 %	7,3 %	5,9 %	6,7 %
Barnevern nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	2,9 %	6,5 %	3,2 %	4,8 %	5,0 %	4,2 %	3,8 %

Tabellen viser hvordan Orkland prioriterer ressursbruken sammenlignet med andre kommuner, Kostragruppe 7 og landsgjennomsnittet.

De overordnede prioriteringene i Orkland følger i stor grad samme mønster som i sammenligningskommunene, der helse- og omsorg, grunnskole og barnehage er de største tjenesteområdene. Helse- og omsorg utgjør imidlertid en større andel av de samlede netto driftsutgiftene i Orkland enn både i sammenligningskommunene, Kostragruppe 7 og landet som helhet.

Innen grunnskole og barnehage ligger Orkland noe lavere enn gjennomsnittet i Kostragruppe 7, mens kultur, kirke og politisk styring ligger på nivå med eller nær nivåene i de øvrige kommunene.

Orkland har også en høyere andel av utgiftene knyttet til samferdsel enn både sammenligningskommunene, Kostragruppe 07 og landsgjennomsnittet. Tilsvarende ligger administrasjon noe over nivået i de fleste sammenlignbare kommuner.

Forskjellene i ressursbruk må sees i sammenheng med blant annet geografi, bosettingsmønster, alderssammensetning, tjenestestruktur og lokale prioriteringer. De enkelte tjenesteområdene omtales mer detaljert senere i dokumentet.

Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Langsiktig gjeld ex. pensjonsforpliktelser (Fylkes-)Kommunekasse Beløp (1000 kr) *)	2 793 445	2 801 373	2 696 805	2 789 628
Langsiktig gjeld ex. pensjonsforpliktelser (Fylkes-)Kommunekasse Beløp per innbygger (kr) *)	149 462	149 065	143 463	148 069
(Fylkes-)Kommunekasse Langsiktig gjeld ex. pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	132,6 %	129,9 %	121,9 %	124,9 %

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Tallene er inflasjonsjusterte, og gir dermed et bilde av utviklingen i gjeldsbelastningen målt i faste priser.

Orkland hadde ved utgangen av 2025 en langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelser på 2,79 milliarder kroner. Gjeldsnivået har vært relativt stabilt gjennom hele perioden 2022–2025, med moderate variasjoner både i samlet gjeld og gjeld per innbygger.

Målt per innbygger utgjorde gjelden 148 069 kroner i 2025, som er om lag på samme nivå som i 2022. Dette indikerer at kommunen i stor grad har opprettholdt et stabilt gjeldsnivå i perioden.

Gjeld målt som andel av brutto driftsinntekter gir et bedre bilde av kommunens evne til å bære gjelden. Denne andelen ble redusert fra 132,6 prosent i 2022 til 121,9 prosent i 2024, før den økte noe til 124,9 prosent i 2025.

Ved utgangen av 2025 var gjeldsnivået fortsatt høyere enn det kommunens handlingsregel legger opp til, noe som innebærer at kommunen fortsatt har begrenset økonomisk handlingsrom sammenlignet med et nivå innenfor egen målsatt ramme.

Langsiktig gjeld sammenlignet med andre

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Langsiktig gjeld ex. pensjonsforpliktelser (Fylkes-)Kommunekasse Beløp (1000 kr)	2 789 628	1 985 897	2 816 855	3 705 014	2 898 256	75 648 254	667 576 502
(Fylkes-)Kommunekasse Langsiktig gjeld ex. pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	124,9 %	65,9 %	141,3 %	154,3 %	166,6 %		

Sammenlignet med de øvrige kommunene har Orkland et høyt gjeldsnivå, men ligger likevel lavere enn Melhus, Levanger og Verdal når gjelden måles som andel av brutto driftsinntekter. Blant kommunene i sammenligningen er det kun Steinkjer som har en klart lavere gjeldsgrad.

Tallene for Steinkjer må imidlertid tolkes med varsomhet. Kommunen har organisert deler av eiendomsforvaltningen i et kommunalt foretak (KF), og gjelden knyttet til dette inngår ikke i de ordinære

KOSTRA-tallene. Dersom gjelden i foretaket inkluderes, ligger Steinkjers samlede gjeldsgrad på omlag 159 prosent.

Samlet viser sammenligningen at Orkland fortsatt har en relativt høy gjeldsbelastning, men at kommunen ligger gunstigere an enn flere av de øvrige sammenligningskommunene. Samtidig ligger gjeldsnivået over kommunens egen handlingsregel, noe som understreker betydningen av fortsatt oppmerksomhet på utviklingen i lånegjeld og investeringsnivå i årene som kommer.

Netto renteeksponering

Netto renteeksponering viser hvor stor del av kommunens finansielle posisjon som påvirkes av endringer i rentenivået. Jo høyere netto renteeksponering kommunen har, desto større blir effekten på kommunens økonomi ved renteendringer. Indikatoren er derfor et viktig mål på renterisikoen i kommunens gjeldsforvaltning.

For et lån på 1 milliard kroner vil en renteeksponering på 50 prosent og økt rente på 1 prosent tilsvare økte kostnader med 5 millioner kroner per år. Tilsvarende vil en renteeksponering på 100 prosent og økt rente på 1 prosent tilsvare økte kostnader med 10 milloner kroner per år.

Netto renteeksponering Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	52,6 %	51,2 %	42,8 %	37,6 %
Netto renteeksponering Beløp (1000 kr)	1 004 123	1 044 298	952 497	879 444

Netto renteeksponering i Orkland er redusert gjennom hele perioden. Målt i kroner er eksponeringen redusert fra om lag 1,0 milliard kroner i 2022 til 879 millioner kroner i 2025. Reduksjonen er særlig tydelig de to siste årene.

Målt som andel av brutto driftsinntekter har renteeksponeringen falt fra 52,6 prosent i 2022 til 37,6 prosent i 2025. Dette innebærer at kommunens sårbarhet for renteendringer er blitt redusert over tid.

Utviklingen viser at renterisikoen utgjør en stadig mindre del av kommunens samlede inntektsgrunnlag. Selv om Orkland fortsatt er eksponert for renteendringer gjennom sin låneportefølje, framstår risikoen som betydelig lavere i 2025 enn ved starten av perioden.

Netto renteeksponering sammenlignet med andre

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	37,6 %	77,6 %	69,8 %	101,4 %	77,7 %	54,6 %	49,6 %

Sammenlignet med andre kommuner har Orkland en lav netto renteeksponering. Med 37,6 prosent av brutto driftsinntekter ligger kommunen betydelig under både landsgjennomsnittet på 49,6 prosent og gjennomsnittet for Kostragruppe 7 på 54,6 prosent.

Orkland har også klart lavere renteeksponering enn alle sammenligningskommunene i oversikten. Forskjellen er særlig stor mot Levanger, som har en renteeksponering på 101,4 prosent av brutto driftsinntekter. Steinkjer og Verdal ligger begge på om lag det dobbelte av Orklands nivå, mens Melhus også har en betydelig høyere eksponering.

En renteøkning på ett prosentpoeng vil derfor ha en mindre direkte påvirkning på Orklands driftsøkonomi enn i de øvrige kommunene i sammenligningen. Dette innebærer at kommunen er mindre sårbar for framtidige renteendringer og har lavere finansiell risiko knyttet til gjeldsforvaltningen enn både sammenlignbare kommuner, Kostragruppe 07 og landet som helhet.

Samlet viser tallene at Orkland har styrket sin finansielle robusthet gjennom redusert renteeksponering over tid, samtidig som kommunen i 2025 framstår som en av kommunene med lavest renterisiko i sammenligningsgrunnlaget.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfondet er kommunens viktigste økonomiske reserve og gir handlingsrom til å håndtere uforutsette hendelser, finansiere investeringer og møte perioder med svakere økonomiske resultater. Størrelsen på fondet sier derfor mye om kommunens økonomiske robusthet.

Disposisjonsfond Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Disposisjonsfond (Kommunekasse)	337 992	459 393	450 281	494 092
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B) (Kommunekasse)	18,3 %	23,3 %	21,2 %	22,1 %

Disposisjonsfondet er oppsparte midler som kommunen fritt kan benytte til finansiering av drifts- eller investeringsutgifter.

Ved utgangen av 2025 hadde Orkland 494,1 millioner kroner på disposisjonsfondet. Etter en mindre reduksjon i 2024 økte fondet igjen i 2025 til det høyeste nivået i perioden.

Målt som andel av brutto driftsinntekter utgjorde disposisjonsfondet 22,1 prosent i 2025. Nivået har i hele perioden ligget betydelig over kommunens handlingsregel om et disposisjonsfond mellom fem og ti prosent av brutto driftsinntekter.

Det høye fondsnivået gir kommunen et betydelig økonomisk handlingsrom og bidrar til å redusere sårbarheten ved uforutsette utgifter eller perioder med svakere økonomiske resultater. Samtidig må det tas hensyn til at deler av disposisjonsfondet er avsatt til framtidige investeringer og andre bestemte formål, og dermed ikke er tilgjengelig for fri disponering.

Disposisjonsfond sammenlignet med andre

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B) (Kommunekasse)	22,1 %	3,8 %	4,6 %	0,6 %	6,1 %	9,0 %	10,9 %

Orkland skiller seg tydelig ut fra sammenligningskommunene når det gjelder størrelsen på disposisjonsfondet. Med et disposisjonsfond tilsvarende 22,1 prosent av brutto driftsinntekter har kommunen langt større reserver enn både sammenligningskommunene, Kostragruppe 7 og landsgjennomsnittet.

Mens gjennomsnittet for Kostragruppe 7 er 9,0 prosent og landsgjennomsnittet er 10,9 prosent, har Orkland mer enn dobbelt så høy fondsandel. Forskjellen er særlig stor sammenlignet med Steinkjer, Melhus og Levanger, som alle har et disposisjonsfond under fem prosent av brutto driftsinntekter.

Sammenligningen viser at Orkland har en sterkere økonomisk buffer enn de fleste kommunene det er naturlig å sammenligne seg med. Dette gir kommunen større evne til å håndtere økonomiske svingninger, finansiere framtidige investeringer og møte uforutsette hendelser uten å måtte foreta raske omprioriteringer i tjenestetilbudet eller øke låneopptaket. Samtidig må fondsutviklingen over tid vurderes i sammenheng med kommunens driftsresultater, investeringsnivå og framtidige økonomiske forpliktelser.

Arbeidskapital

Arbeidskapital er et mål på kommunens likviditet og evne til å finansiere den løpende driften. Indikatoren viser hvor store kortsiktige ressurser kommunen har tilgjengelig etter at kortsiktige forpliktelser er trukket fra. En høy arbeidskapital gir økonomisk fleksibilitet og styrker kommunens evne til å håndtere uforutsette utgifter og svingninger i inntekter og utgifter.

Arbeidskapital Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Arbeidskapital ex. premieavvik (Fylkes-)Kommunekasse Beløp (1000 kr)	425 752	433 613	352 247	540 498
Arbeidskapital ex. premieavvik (Fylkes-)Kommunekasse Andel av brutto driftsinntekter (prosent)	23,0 %	22,0 %	16,6 %	24,2 %

Arbeidskapitalen i Orkland har variert gjennom perioden. Etter en nedgang fram til 2024 økte arbeidskapitalen betydelig i 2025. Ved utgangen av året utgjorde arbeidskapitalen 540,5 millioner kroner, det høyeste nivået i perioden.

Målt som andel av brutto driftsinntekter var arbeidskapitalen 24,2 prosent i 2025, mot 16,6 prosent året før. Dette innebærer en klar styrking av kommunens likviditet og kortsiktige finansielle handlefrihet.

Utviklingen viser at kommunen etter noen år med lavere likviditetsreserver har gjenoppbygget arbeidskapitalen til et nivå som også ligger høyere enn i 2022 og 2023. Dette bidrar til å styrke kommunens evne til å håndtere svingninger i økonomien og møte løpende finansielle forpliktelser.

Orkland har ikke fastsatt en egen handlingsregel for arbeidskapital.

Arbeidskapital sammenlignet med andre

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025
Arbeidskapital ex. premieavvik (Fylkes-)Kommunekasse Andel av brutto driftsinntekter (prosent)	24,2 %	0,5 %	21,8 %	3,5 %	7,3 %

Orkland har den høyeste arbeidskapitalen blant kommunene i sammenligningen. Med en arbeidskapital tilsvarende 24,2 prosent av brutto driftsinntekter ligger kommunen over Melhus og betydelig over Steinkjer, Levanger og Verdal.

Sammenligningen viser at Orkland har en sterk likviditetsmessig posisjon og større økonomisk fleksibilitet enn de øvrige kommunene i utvalget. Særlig er forskjellene store mot Steinkjer og Levanger, som har svært lave nivåer på arbeidskapitalen målt i forhold til driftsinntektene.

Arbeidskapitalen må ses i sammenheng med kommunens samlede økonomiske situasjon, herunder disposisjonsfond, driftsresultater og gjeldsnivå. Samlet sett viser tallene at Orkland ved utgangen av 2025 hadde en solid likviditetsreserve og et betydelig bedre utgangspunkt enn flere av sammenligningskommunene for å håndtere uforutsette økonomiske utfordringer.

Klimautslipp og bærekraft

Bærekraftig utvikling handler om å dekke dagens behov uten å redusere framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine. Arbeidet omfatter miljømessige, økonomiske og sosiale forhold. Orkland deltar i det regionale bærekraftsnettverket i Trøndelag, og fikk i 2024 utarbeidet en egen statusrapport for bærekraft. Det er ikke utarbeidet en ny samlet bærekraftsrapport i 2025.

Orkland presenterte sitt første klimabudsjett i handlingsplanen for perioden 2025–2028. Klimagassutslippene som presenteres nedenfor er hentet fra Miljødirektoratets utslippsregnskap og oppgitt i tonn CO_2-ekvivalenter (CO_2e).

CO_2-utslipp for Orkland

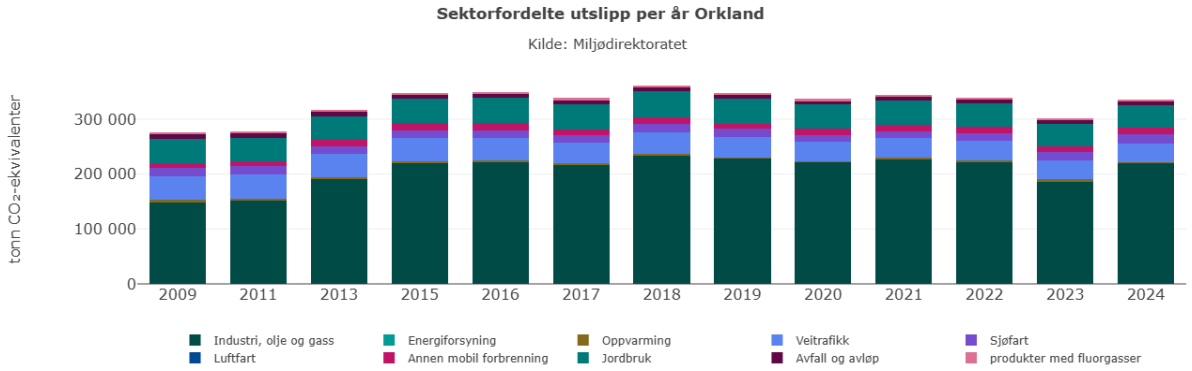

Utslipp (tonn CO_2-ekvivalenter)

Sektor /År	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2022	2023	2024
Annen mobil forbrenning	8 059	9 542	11 130	12 676	9 697	9 796	11 393	11 116	11 191	11 746
Avfall og avløp	8 694	8 095	7 603	7 358	6 923	6 109	6 205	7 009	6 143	7 224
Energiforsyning	0	683	127	83	71	66	0	483	395	0
Industri, olje og gass	147 925	150 831	190 707	220 109	216 305	228 190	226 617	220 679	186 049	219 360

Jordbruk	44 646	42 739	43 380	44 835	46 439	46 142	45 244	42 565	40 569	41 348
Luftfart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppvarming	5 149	4 355	3 017	2 369	2 589	2 062	2 850	3 208	3 707	2 814
produkter med fluorgasser	2 832	3 229	3 559	3 516	3 482	3 347	4 028	3 848	3 850	3 673
Sjøfart	14 689	14 689	14 689	14 689	15 097	15 018	12 051	14 330	14 570	15 811
Veitrafikk	43 425	43 468	42 614	42 504	37 648	36 859	36 212	36 124	34 928	34 167
Sum	**275 419**	**277 632**	**316 827**	**348 137**	**338 251**	**347 589**	**344 600**	**339 363**	**301 402**	**336 143**

Tallene fra Miljødirektoratet viser at Orkland har et høyt utslippsnivå sammenlignet med mange kommuner, hovedsakelig som følge av industriaktiviteten. Industrien er den klart største utslippskilden og forklarer mesteparten av variasjonene i de samlede utslippene mellom år.

I 2024 var de totale utslippene beregnet til 336 143 tonn CO_2-ekvivalenter. Dette er høyere enn i 2023 og om lag på nivå med utslippsnivået som har preget kommunen de siste tiårene. Sammenlignet med 2009 er de samlede utslippene økt, men utviklingen domineres i stor grad av utslippene fra industrien.

Ser man bort fra industrien, er bildet et annet. Utslipp fra veitrafikk viser en gradvis nedgang over tid, samtidig som utslippene fra oppvarming er betydelig redusert sammenlignet med starten av tidsserien. Jordbruk er fortsatt den nest største utslippskilden i kommunen, mens sjøfart og annen mobil forbrenning også bidrar vesentlig til de samlede utslippene.

I 2024 stod industri, jordbruk og veitrafikk for hoveddelen av kommunens utslipp. Dette viser at framtidige utslippsreduksjoner i stor grad vil være knyttet til utviklingen innen industrien, samtidig som transport- og landbrukssektorene fortsatt vil være viktige områder i klimaarbeidet.

Det må understrekes at Miljødirektoratet jevnlig oppdaterer metodene for beregning av utslipp. Tall for tidligere år kan derfor bli justert fra år til år, noe som påvirker sammenlignbarheten over tid.

Klimastatistikk – sammenligning med andre kommuner

Utslipp av klimagasser per kommune
(grafen viser utslipp i tonn)

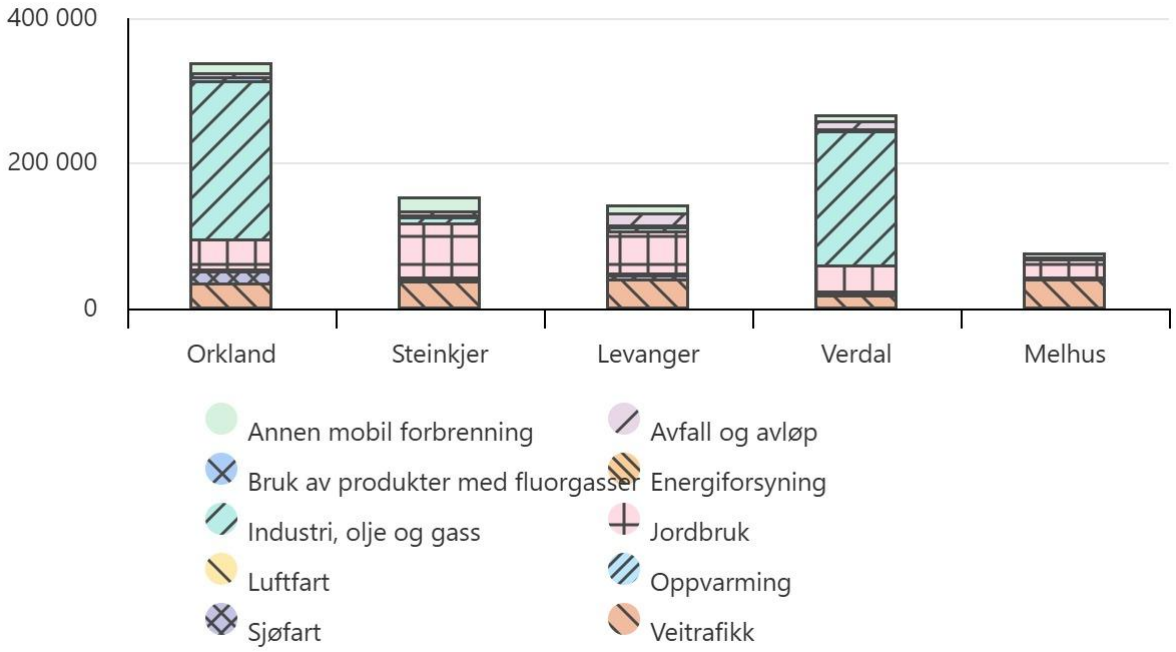

Utslipp (tonn CO_2-ekvivalenter) 2024

Sektor /År	**Orkland**	**Steinkjer**	**Levanger**	**Verdal**	**Melhus**
Annen mobil forbrenning	11 746	17 887	9 471	8 593	5 242
Avfall og avløp	7 224	5 458	16 407	11 390	896
Energiforsyning	0	0	459	0	0
Industri, olje og gass	219 360	6 607	4 984	185 188	67
Jordbruk	41 348	75 709	58 408	36 981	24 755
Luftfart	0	0	0	0	0
Oppvarming	2 814	3 853	2 326	2 164	2 041
produkter med fluorgasser	3 673	3 654	3 443	2 017	3 134
Sjøfart	15 811	1 254	5 792	1 332	0
Veitrafikk	34 167	37 114	39 335	18 200	39 367
Sum	**336 143**	**151 536**	**140 624**	**265 865**	**75 501**
Sum ekskl. industri	**116 783**	**144 930**	**135 641**	**80 677**	**75 434**

Sammenligningen viser store forskjeller mellom kommunene. Orkland har de høyeste samlede utslippene i utvalget med 336 143 tonn CO_2-ekvivalenter i 2024. Den viktigste forklaringen er det høye utslippsnivået innen industri, olje og gass, hvor Orkland ligger klart høyere enn de øvrige kommunene og noe over Verdal.

Når industriutslippene holdes utenfor, endres bildet betydelig. Da ligger Orkland på et nivå som er lavere enn både Steinkjer og Levanger, men høyere enn Verdal og Melhus. Dette illustrerer hvor stor betydning industrisektoren har for kommunens samlede utslippsnivå.

Kommunene har ulike utslippsprofiler. Steinkjer har de høyeste utslippene fra jordbruk, Levanger har de største utslippene fra avfall og avløp, mens Orkland skiller seg ut med de høyeste utslippene fra sjøfart. For veitrafikk ligger Orkland på omtrent samme nivå som Steinkjer og Levanger, mens Verdal har vesentlig lavere utslipp fra denne sektoren.

Sammenligningen viser at utslippene i stor grad påvirkes av næringsstruktur, geografi og transportmønster. For Orkland er det særlig industrien som forklarer forskjellen mellom kommunen og de øvrige sammenligningskommunene. Samtidig viser tallene at utslippsnivået utenfor industrien i større grad ligger på nivå med andre kommuner i regionen.

3 Kommunens tjenesteområder

Administrasjon og styring

KOSTRA-tallene for administrasjon er blant de områdene som må tolkes med størst varsomhet. Området fungerer ofte som et samlingssted for kostnader som er krevende å fordele på de tjenesteområdene de egentlig tilhører, eller for kostnader som understøtter hele organisasjonen. Hvordan slike kostnader klassifiseres og fordeles varierer mellom kommunene, noe som gjør direkte sammenligninger usikre.

Orkland kommune arbeider kontinuerlig med å forbedre kvaliteten på KOSTRA-rapporteringen. Det gjennomføres derfor mindre justeringer fra år til år for å sikre at kostnader i størst mulig grad rapporteres på riktig funksjon og tjenesteområde.

Administrasjon omfatter kostnader knyttet til følgende funksjoner:

- Funksjon 120 – Administrativ ledelse, stab- og støttefunksjoner, fellesfunksjoner og andre fellesutgifter
- Funksjon 121 – Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen
- Funksjon 130 – Administrasjonslokaler

Politisk styring omfatter kostnader knyttet til:

- Funksjon 100 – Politisk styring
- Funksjon 110 – Kontroll og revisjon

Fellesposter omfatter kostnader knyttet til:

- Funksjon 180 – Diverse fellesposter
- Funksjon 285 – Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde
- Funksjon 290 – Interkommunalt samarbeid

I denne delen inngår også kommunens tilskudd og utgifter knyttet til Den norske kirke:

- Funksjon 390 – Den norske kirke
- Funksjon 393 – Gravplasser og krematorier

Når tallene presenteres i de følgende analysene, er det derfor viktig å være oppmerksom på at forskjeller mellom kommuner ikke nødvendigvis skyldes ulik ressursbruk, men også kan være et resultat av ulike prinsipper for organisering, kostnadsfordeling og rapportering. Dette gjelder særlig innen administrasjon og fellesutgifter.

Administrasjon

Prioritering

Administrasjon - Netto driftsutgifter i prosent av totale netto driftsutgifter

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Administrasjon nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	6,0 %	6,1 %	6,2 %	6,2 %
Forv.utgifter i ei endomsforv. nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	0,6 %	0,7 %	0,8 %	1,0 %
Administrasjonslokaler nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	0,6 %	0,7 %	0,6 %	0,9 %

Netto driftsutgifter til administrasjon har vært stabile gjennom hele perioden. De ordinære administrasjonskostnadene har ligget mellom 6,0 og 6,2 prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter, og viser dermed små endringer over tid.

Forvaltningsutgifter knyttet til eiendomsforvaltning og administrasjonslokaler utgjør en mindre del av de samlede utgiftene. Samlet viser tallene at administrasjon, eiendomsforvaltning og administrasjonslokaler utgjør en forholdsvis stabil andel av kommunens ressursbruk.

Produktivitet

Administrasjon - korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Administrasjon, kommune korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	7 188	5 560	6 526	5 503	6 741	5 687	5 790
Administrasjon korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	5 378	3 822	5 489	4 153	5 429	4 638	4 683
Administrasjonslokaler korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	862	794	391	537	1 113	568	593
Forv.utgifter i ei endomsforv. brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	948	967	646	815	203	482	519

Orkland har høyere administrasjonskostnader per innbygger enn gjennomsnittet i Kostragruppe 07 og landet som helhet. Sammenlignet med de øvrige kommunene ligger Orkland også i øvre del av sammenligningsgrunnlaget.

Forskjellene må imidlertid vurderes med varsomhet. Administrasjon er et område hvor organisering, intern fordeling av kostnader og rapporteringspraksis varierer mellom kommunene. Tallene gir derfor først og fremst et bilde av ressursbruken på overordnet nivå, og ikke nødvendigvis av effektiviteten i administrasjonen alene.

Politisk styring

Prioritering

Politisk styring - netto driftsutgifter i prosent av totale netto driftsutgifter

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Politisk styring nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	0,6 %	0,7 %	0,6 %	0,6 %

Netto driftsutgifter til politisk styring har vært svært stabile i hele perioden og utgjør mellom 0,6 og 0,7 prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter. Dette viser at ressursbruken knyttet til politiske organer, kontrollutvalg og revisjon har hatt et stabilt omfang over tid.

Kirke

Prioritering

Kirke - netto driftsutgifter i prosent av totale driftsutgifter

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter	1,3 %	1,2 %	1,1 %	1,1 %

Kirkeområdet utgjør en liten del av kommunens samlede ressursbruk. Andelen har gradvis blitt redusert gjennom perioden og utgjør 1,1 prosent av de totale netto driftsutgiftene i 2025.

Utviklingen viser at ressursbruken til kirkelige formål har vært stabil over tid, med kun mindre variasjoner mellom årene.

Supplerende nøkkeltall

Kirke - nøkkeltall Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Kirkelige gravferder i prosent av antall døde	98,6 %	93,1 %	88,3 %	89,9 %
Døpte i prosent av antall fødte (B)	76,5 %	74,9 %	80,6 %	80,2 %
Konfirmerte i prosent av 15-åringer (B)	67,1 %	64,0 %	67,7 %	75,8 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	79,7 %	78,7 %	77,9 %	77,5 %

Tallene viser at Den norske kirke fortsatt har en sterk tilknytning i Orkland. Samtidig er det en gradvis nedgang i andelen medlemmer og tilhørige gjennom perioden, en utvikling som også observeres nasjonalt.

Andelen døpte og kirkelige gravferder har vært høy gjennom hele perioden, mens andelen konfirmanter varierer noe mellom år. Samlet viser nøkkeltallene at kirkens oppslutning fortsatt er høy, selv om medlemsandelen gradvis reduseres.

Kirke - nøkkeltall 2025

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Kirkelige gravferder i prosent av antall døde	89,9 %	77,3 %	80,7 %	87,6 %	81,4 %	85,3 %	80,1 %
Døpte i prosent av antall fødte (B)	80,2 %	69,2 %	70,4 %	84,8 %	74,8 %	62,5 %	51,7 %
Konfirmerte i prosent av 15-åringer (B)	75,8 %	63,2 %	56,8 %	53,5 %	65,8 %	54,8 %	48,8 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	77,5 %	76,9 %	74,8 %	73,3 %	79,4 %	67,0 %	60,9 %

Sammenlignet med Kostragruppe 07 og landet har Orkland gjennomgående høy oppslutning om Den norske kirke. Dette gjelder både medlemsandel, dåp, konfirmasjon og kirkelige gravferder.

Sammenlignet med de øvrige trønderkommunene ligger Orkland i hovedsak på et tilsvarende nivå. Forskjellene mellom kommunene er relativt små og må sees i lys av lokale forhold og naturlige variasjoner mellom årskull og enkeltår. Samlet viser tallene at kirken fortsatt har en sterk posisjon i Orkland og i regionen for øvrig.

Barnehage

Innledning nøkkeltall og statistikk

Barnehage omfatter kostnader knyttet til følgende KOSTRA-funksjoner:

- funksjon 201 Barnehage (f201)
- funksjon 211 Styrket tilbud til førskolebarn (f211)
- funksjon 221 Barnehagelokaler og skyss (f221)

Utgiftsbehov og kriteriedata	Orkland	Steinkjer	Melhus	Levanger	Verdal	Landet
Indeks innb. 0 år	90,2 %	95,8 %	111,9 %	91,7 %	97,4 %	100,0 %
Indeks innb. 1-5 år	92,0 %	92,4 %	105,6 %	101,7 %	96,3 %	100,0 %
Utgiftsbehov barnehage	91,0 %	89,7 %	104,7 %	98,9 %	94,5 %	100,0 %

Delkostnadsindeksen for barnehage viser kommunens beregnede utgiftsbehov sammenlignet med landsgjennomsnittet. En indeks på 100 tilsvarer et utgiftsbehov på nivå med landet.

Orkland hadde i 2025 en delkostnadsindeks på 91 prosent, noe som innebærer at kommunen har et beregnet utgiftsbehov tilsvarende 91 prosent av landsgjennomsnittet. Den viktigste forklaringen er at kommunen har en lavere andel barn i alderen 0–5 år enn landet samlet.

Det er samtidig viktig å være oppmerksom på at Orkland praktiserer rullerende opptak for ettåringer og barn som flytter til kommunen gjennom året. KOSTRA-statistikken bygger på situasjonen per 15. desember og fanger derfor ikke opp alle barn som starter i barnehage etter rapporteringstidspunktet. Dekningsgrad, bemanning og oppfyllelse av pedagognormen kan derfor avvike noe gjennom året sammenlignet med det som framgår av statistikken.

Barnehagestruktur sammenlignet med andre

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (prosent)	100,0 %	44,4 %	78,4 %	37,3 %	58,1 %	55,8 %	51,2 %

Orkland skiller seg fra de øvrige sammenligningskommunene ved at alle barnehageplassene er kommunale. Til sammenligning har de fleste andre kommunene en betydelig andel private barnehager. Dette gir kommunen full styring over kapasitet, bemanning, kvalitetsutvikling og ressursdisponering.

Prioritering

Prioritering i Orklandsbarnehagene

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	12,0 %	12,8 %	12,8 %	13,6 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager *) **)	222 098	243 776	246 993	255 111

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Barnehage har vært en stabil del av kommunens samlede ressursbruk de siste årene. Netto driftsutgifter til barnehage som andel av kommunens totale netto driftsutgifter har økt fra 12,0 prosent i 2022 til 13,6 prosent i 2025. Samtidig har netto driftsutgifter per innbygger i alderen 1–5 år økt fra 222 098 kroner til 255 111 kroner, målt i inflasjonsjusterte kroner og korrigert for utgiftsbehov.

Økningen fra 2022 til 2023 må blant annet ses i sammenheng med høyere pensjonskostnader og en styrking av rammen til rullerende opptak (5,2 millioner kroner). De påfølgende årene har ressursbruken vært relativt stabil, med en moderat økning fram mot 2025.

Prioritering barnehage sammenligning

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	13,6 %	13,4 %	17,2 %	15,8 %	13,8 %	14,9 %	14,5 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager **)	255 111	261 139	240 877	261 181	235 981	240 933	246 560

I 2025 brukte Orkland 13,6 prosent av kommunens totale netto driftsutgifter på barnehagesektoren. Dette er lavere enn alle sammenligningskommunene, med unntak av Steinkjer, som brukte 13,4 prosent.

Samtidig var netto driftsutgifter per innbygger i alderen 1–5 år 255 111 kroner. Dette er høyere enn i Melhus, Verdal, kostragruppen og landsgjennomsnittet, mens bare Steinkjer og Levanger hadde høyere utgifter per innbygger.

Dekningsgrad

Dekningsgrad Orklandsbarnehagene

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	95,4 %	95,9 %	95,7 %	95,1 %
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	90,9 %	92,2 %	90,9 %	90,1 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	98,2 %	98,5 %	99,0 %	98,3 %

Dekningsgraden i Orkland har vært høy og stabil de siste årene. I 2025 hadde 95,1 prosent av alle barn i alderen 1–5 år barnehageplass. Dekningsgraden var 90,1 prosent for barn i alderen 1–2 år og 98,3 prosent for barn i alderen 3–5 år.

For de yngste barna har dekningsgraden gått noe ned siden 2023 og er den laveste i perioden som vises. Også blant barn i alderen 3–5 år er dekningsgraden noe lavere enn i 2024, men fortsatt på et høyt nivå.

Den høye dekningsgraden viser at barnehagetilbudet omfatter nær sagt alle barn i målgruppen. Dette bidrar til like muligheter for deltakelse, tidlig innsats og et inkluderende oppvekstmiljø.

Det er samtidig viktig å se dekningsgraden i sammenheng med kommunens rullerende opptak. Barn som får plass etter rapporteringstidspunktet 15. desember inngår ikke i KOSTRA-statistikken, noe som innebærer at den faktiske dekningsgraden gjennom året kan være noe høyere enn det statistikken viser.

Dekningsgrad barnehage sammenligning

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	95,1 %	96,8 %	94,1 %	96,6 %	95,3 %	93,9 %	94,5 %
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	90,1 %	93,8 %	85,8 %	92,2 %	90,3 %	88,5 %	89,7 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	98,3 %	98,7 %	99,8 %	99,4 %	98,5 %	97,3 %	97,5 %

Sammenlignet med de øvrige kommunene har Orkland en høy samlet dekningsgrad. For barn i alderen 1–5 år ligger kommunen over Melhus, kostragruppen og landet, mens Steinkjer, Levanger og Verdal har en noe høyere dekningsgrad.

For barn i alderen 1–2 år ligger Orkland noe under Steinkjer, Levanger og Verdal, men over Melhus, KOSTRA-gruppe 07 og landsgjennomsnittet.

Blant barn i alderen 3–5 år er forskjellene mellom kommunene små. Orkland ligger noe under de øvrige sammenligningskommunene, men fortsatt over gjennomsnittet for både kostragruppen og landet.

Kvalitet

Kvalitet i Orklandsbarnehagene

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)	48,2 %	47,6 %	45,8 %	48,3 %
Antall barn korrigert per årsverk til grunnbemanning, alle barnehager (antall)	5,6	5,6	5,3	5,5

Kvalitetsindikatorene viser at Orkland har opprettholdt en høy kvalitet i barnehagetilbudet gjennom perioden 2022–2025. Andelen barnehagelærere i grunnbemanningen var 48,3 prosent i 2025, etter en nedgang de to foregående årene. Dette innebærer at andelen igjen er på nivå med 2022.

Antall barn per korrigert årsverk til grunnbemanning har vært relativt stabilt i perioden. Indikatoren var 5,5 barn per årsverk i 2025, mot 5,3 i 2024. Dette viser at bemanningen fortsatt er god, til tross for mindre variasjoner mellom årene.

En høy andel barnehagelærere og en stabil bemanning er viktige forutsetninger for å sikre et godt pedagogisk tilbud og et inkluderende læringsmiljø for barna.

Kvalitet i barnehage sammenligning

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)	48,3 %	46,3 %	45,7 %	49,5 %	46,7 %	41,9 %	41,2 %
Antall barn korrigert per årsverk til grunnbemanning, alle barnehager (antall)	5,5	5,8	5,8	5,7	5,9	5,8	5,7

Sammenlignet med de øvrige kommunene har Orkland en høy andel barnehagelærere i grunnbemanningen. Bare Levanger har en høyere andel, mens Orkland ligger klart over både kostragruppen og landsgjennomsnittet.

Orkland har også færre barn per korrigert årsverk enn sammenligningskommunene. Dette indikerer en høyere bemanning og gir gode forutsetninger for tett oppfølging av barna og et kvalitativt godt barnehagetilbud.

Produktivitet

Produktivitet Orklandsbarnehagene

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f211, f221) per barn i kommunal barnehage (kr *)	264 798	282 890	273 664	287 627
Korrigerte brutto driftsutgifter til lokaler og skyss (f221) per barn i kommunal barnehage (kr) *)	29 830	29 768	29 483	26 970
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehage (f201) per barn i kommunal barnehage (kr) *)	219 845	238 443	230 589	246 531
Korrigerte brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f211) per barn i kommunal barnehage (kr) *)	15 123	14 680	13 593	14 126
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr) *)	93,5	97,3	92,4	97,1
Korrigerte oppholdstimer per årsverk til basisvirksomhet, kommunale barnehager	12 171	12 190	11 533	11 871
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr) *)	77,7	82,0	77,8	83,2

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Produktivitetsindikatorene viser at de korrigerte brutto driftsutgiftene per barn har økt gjennom perioden, med en særlig økning i 2025 etter en reduksjon året før. Samtidig har kostnadene til lokaler og skyss vært relativt stabile, mens utgiftene til styrket tilbud til førskolebarn har variert noe mellom årene.

Produktiviteten, målt som korrigerte oppholdstimer per årsverk til basisvirksomheten, gikk ned fra 2022 til 2024, før den økte noe i 2025. Kostnaden per korrigert oppholdstime har variert gjennom perioden, men ligger i 2025 på et nivå som er sammenlignbart med tidligere år.

Utviklingen viser at kommunen har opprettholdt et stabilt tjenestetilbud, samtidig som kostnadsnivået har økt i takt med den generelle pris- og lønnsutviklingen og endringer i ressursbehov.

Produktivitet i barnehage sammenligning

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f211, f221) per barn i kommunal barnehage (kr	287 627	295 364	286 371	311 872	279 614	289 378	310 411
Korrigerte brutto driftsutgifter til lokaler og skyss (f221) per barn i kommunal barnehage (kr)	26 970	25 146	31 192	37 499	22 498	25 107	32 531
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehage (f201) per barn i kommunal barnehage (kr)	246 531	227 944	234 926	237 084	232 111	233 913	242 397
Korrigerte brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f211) per barn i kommunal barnehage (kr)	14 126	42 274	20 253	37 289	25 005	30 359	35 483

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr)	97,1	101,3	99,4	109,7	95,4	99,8	106,2
Korrigerte oppholdstimer per årsverk til basisvirksomhet, kommunale barnehager	11 871	12 610	12 315	12 320	12 778	12 452	12 128
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr)	83,2	78,1	81,5	83,4	79,2	80,6	82,9

Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager samlet (f 201, 211 og 221) per barn i kommunal barnehage er lavere i Orkland enn i Steinkjer, Levanger, kostragruppen og landsgjennomsnittet. Melhus ligger på omtrent samme nivå som Orkland, mens Verdal har de laveste utgiftene blant sammenligningskommunene.

For ordinær barnehagedrift (f 201) ligger Orkland over Steinkjer, Melhus, Verdal og kostragruppen, men under Levanger og landsgjennomsnittet.

Når det gjelder styrket tilbud til førskolebarn (f 211), har Orkland de laveste korrigerte brutto driftsutgiftene per barn blant sammenligningskommunene.

Utgiftene til barnehagelokaler og skyss (f 221) er lavere enn landsgjennomsnittet og Levanger og Melhus, men høyere enn Steinkjer, Verdal og kostragruppen.

Korrigerte brutto driftsutgifter per korrigerte oppholdstime er lavere enn i Steinkjer, Melhus, Levanger, kostragruppen og landsgjennomsnittet. Verdal har et noe lavere kostnadsnivå enn Orkland.

Orkland har samtidig færre korrigerte oppholdstimer per årsverk til basisvirksomheten enn alle sammenligningskommunene, kostragruppen og landsgjennomsnittet.

Samlet viser indikatorene at Orkland har et moderat kostnadsnivå sammenlignet med de fleste sammenligningskommunene. Kommunen har lave samlede kostnader per barn og per oppholdstime, samtidig som kostnadene til ordinær barnehagedrift ligger på nivå med eller noe over flere av sammenligningskommunene.

Grunnskole og SFO

Innledning nøkkeltall og statistikk

Grunnskole og SFO omfatter kostnader knyttet til følende KOSTRA-funksjoner:

- funksjon 202 Grunnskole (f202)
- funksjon 215 Skolefritidstilbud (f215)
- funksjon 222 Skolelokaler (f222)
- funksjon 223 Skoleskyss (f213)

I tillegg omtales funksjon 213 Voksenopplæring (f213), da SSB inkluderer denne i sine oversikter over grunnskolesektoren. I Orkland er voksenopplæringen organisatorisk plassert under rammeområdet Tverrfaglige tjenester.

Ved sammenligning av prioritering, kvalitet og produktivitet er det viktig å være oppmerksom på at kommunene har ulik skolestruktur, ulik skolestørrelse og ulik andel elever i private grunnskoler. Dette påvirker blant annet indikatorer for ressursbruk per innbygger og per elev, og må tas i betraktning ved sammenligning mellom kommunene.

Utgiftsbehov for kriteriedata	Orkland	Steinkjer	Melhus	Levanger	Verdal	Landet
Indeks innb. 6-12 år	99,8 %	97,4 %	116,4 %	108,6 %	97,5 %	100,0%
Indeks innb. 13-15 år	106,8 %	106,5 %	104,2 %	104,2 %	98,8 %	100,0 %
Utgiftsbehov grunnskole	103,6 %	100,8 %	112,2 %	105,9 %	96,7 %	100,0 %

Delkostnadsindeksen for grunnskole viser kommunens beregnede utgiftsbehov sammenlignet med landsgjennomsnittet. En indeks på 100 tilsvarer et beregnet utgiftsbehov på nivå med landet.

Orkland hadde i 2025 en delkostnadsindeks på 103,6, noe som innebærer at kommunen har et beregnet utgiftsbehov som ligger 3,6 prosent over landsgjennomsnittet.

I tabellen nedenfor ser en hvor mange av elevene som går i kommunale grunnskoler.

Sammenligning skolestruktur

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Andel elever i kommunens grunnskoler, av kommunens innbyggere 6-15 år (B)	95,6 %	95,3 %	94,8 %	92,0 %	97,4 %	94,8 %	93,5 %

I 2025 gikk 95,6 prosent av kommunens innbyggere i alderen 6–15 år i kommunale grunnskoler. Dette er høyere enn både kostragruppen og landsgjennomsnittet, og også noe høyere enn Steinkjer, Melhus og Levanger. Bare Verdal har en høyere andel elever i kommunale skoler.

Den høye andelen elever i kommunale grunnskoler innebærer at de fleste grunnskoleelevene i Orkland omfattes av den kommunale tjenesteproduksjonen.

Prioritering

Netto driftsutgifter (NDU) til skolesektoren skal vise kommunens prioritering innen området.

Prioritering i Orklandsskolen

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år *) **)	150 118	163 059	156 823	158 648
Voksenopplæring Netto driftsutgifter per innbygger 6- 15 år (kr) *)	2 309,8	4 817,8	5 232,9	5 257,8
Skolefritidstilbud Netto driftsutgifter per innbygger 6- 15 år (kr) *) **)	3 548,3	5 498,8	7 229,0	7 918,8
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år *) **)	109 040	117 798	113 092	114 487
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år *) **)	32 674	33 996	29 719	29 044
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år *) **)	4 856	5 767	6 783	7 199

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Netto driftsutgifter til grunnskolesektoren per innbygger i alderen 6–15 år økte fra 150 118 kroner i 2022 til 163 059 kroner i 2023. I 2024 gikk utgiftene noe ned før de økte svakt igjen til 158 648 kroner i 2025. Utviklingen må blant annet ses i sammenheng med økte pensjonskostnader i 2023.

Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring (funksjon 202) fulgte en tilsvarende utvikling. Etter en topp i 2023 falt utgiftene i 2024, før de økte moderat til 114 487 kroner per innbygger i 2025.

Utgiftene til skolefritidstilbud (f215) har økt gjennom hele perioden. Dette henger blant annet sammen med den gradvise innføringen av gratis kjernetid i foreldrebetaling i SFO for de laveste klassetrinnene.

Netto driftsutgifter til skoleskyss har økt hvert år i perioden og var 7 199 kroner per innbygger i 2025. Utgiftene til skolelokaler har derimot vist en gradvis nedgang siden 2023 og var 29 044 kroner per innbygger i 2025.

Netto driftsutgifter til voksenopplæring har økt betydelig gjennom perioden. Dette kan blant annet ha sammenheng med et økt antall deltakere som følge av bosetting av flyktninger.

Prioritering grunnskole sammenligning

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år **)	158 648	156 685	157 491	149 588	169 061	158 822	163 265
Voksenopplæring Netto driftsutgifter per innbygger 6- 15 år (kr)	5 257,8	-569,4	3 874,3	8 555,3	6 898,8	3 671,5	4 021,8
Skolefritidstilbud Netto driftsutgifter per innbygger 6- 15 år (kr) **)	7 918,8	5 331,3	8 136,3	4 860,4	8 277,4	7 226,7	8 431,4
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år **)	114 487	123 107	117 822	117 011	125 523	123 429	125 041
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år **)	29 044	24 109	27 060	24 187	31 157	25 118	26 876
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år **)	7 199	4 138	4 473	3 530	4 104	3 048	2 917

Samlede netto driftsutgifter til grunnskolesektoren per innbygger i alderen 6–15 år ligger i Orkland på omtrent samme nivå som Steinkjer, Melhus og kostragruppen. Kommunen ligger under Verdal og landsgjennomsnittet, men over Levanger.

Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring (f202) er lavere enn i alle sammenligningskommunene, kostragruppen og landsgjennomsnittet. Dette viser at Orkland bruker relativt mindre ressurser til den ordinære undervisningen enn sammenligningsgrunnlaget.

Samtidig har Orkland høyere netto driftsutgifter til skolelokaler enn Steinkjer, Melhus, Levanger, kostragruppen og landsgjennomsnittet. Bare Verdal har høyere utgifter til skolelokaler.

Orkland har også de høyeste netto driftsutgiftene til skoleskyss blant sammenligningskommunene. Dette skiller kommunen tydelig fra både kostragruppen og landsgjennomsnittet og må ses i sammenheng med kommunens geografi, bosettingsmønster og skolestruktur.

Utgiftene til skolefritidstilbud ligger over nivået i Steinkjer, Levanger og kostragruppen, men noe under Melhus, Verdal og landsgjennomsnittet.

Samlet viser indikatorene at Orkland prioriterer grunnskolesektoren omtrent på nivå med sammenligningskommunene. Ressursbruken er imidlertid fordelt noe annerledes, med lavere utgifter til ordinær undervisning og høyere utgifter til skolelokaler og skoleskyss.

Kvalitet

Lærertetthet er en sentral kvalitetsindikator i grunnskolen og måles gjennom gruppestørrelse 2, som viser gjennomsnittlig antall elever per lærer i ordinær undervisning. Jo lavere gruppestørrelse, desto høyere lærertetthet.

Lærernormen stiller krav til maksimalt antall elever per lærer i ordinær undervisning. På 1.–4. trinn skal det ikke være flere enn 15 elever per lærer, mens grensen er 20 elever per lærer på 5.–7. trinn og 8.–10. trinn.

Ved sammenligning mellom kommuner er det viktig å være oppmerksom på at gruppestørrelsen påvirkes av blant annet skolestørrelse, elevtallsutvikling, bosettingsmønster og organiseringen av undervisningen. Indikatoren bør derfor vurderes sammen med øvrige kvalitetsindikatorer.

Kvalitet i Orklandsskolen

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
1.-4. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	14,8	13,6	13,6	13,3
5.-7. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	17,0	17,3	17,8	17,3
8.-10. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	18,6	18,6	17,8	17,3
Elever alle trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	16,7	16,2	16,1	15,8

På 1.–4. trinn har gruppestørrelsen blitt redusert fra 14,8 elever per lærer i 2022 til 13,3 i 2025. Dette innebærer at lærertettheten har økt gjennom perioden.

På 5.–7. trinn har gruppestørrelsen variert noe mellom årene. Etter en økning til 17,8 elever per lærer i 2024 ble gruppestørrelsen redusert til 17,3 i 2025, tilsvarende nivået i 2023.

På 8.–10. trinn har gruppestørrelsen blitt redusert fra 18,6 elever per lærer i 2022 og 2023 til 17,3 i 2025. Dette viser en styrket lærertetthet også på ungdomstrinnet.

Samlet har gruppestørrelsen for alle trinn blitt redusert fra 16,7 i 2022 til 15,8 i 2025. Utviklingen viser at lærertettheten i Orklandsskolen samlet sett har blitt styrket de siste fire årene.

Kvalitet i grunnskole sammenligning

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
1.-4. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	13,3	14,6	14,3	15,0	14,0	13,8	13,5
5.-7. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	17,3	19,1	17,9	17,4	17,1	16,4	16,3
8.-10. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	17,3	20,2	18,3	19,3	20,7	18,2	17,7
Elever alle trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	15,8	17,6	16,5	17,0	17,0	15,9	15,6

På småtrinnet (1.–4. trinn) har Orkland den laveste gruppestørrelsen blant sammenligningskommunene. Kommunen ligger også under både kostragruppen og landsgjennomsnittet, noe som indikerer en høy lærertetthet.

På mellomtrinnet (5.–7. trinn) ligger Orkland lavere enn Steinkjer, Melhus og Levanger, men noe høyere enn Verdal, kostragruppen og landsgjennomsnittet. Lærertettheten er dermed bedre enn i flere av sammenligningskommunene, men noe lavere enn gjennomsnittet for kostragruppen og landet.

På ungdomstrinnet (8.–10. trinn) har Orkland den laveste gruppestørrelsen blant sammenligningskommunene og ligger også under både kostragruppen og landsgjennomsnittet.

Samlet for alle trinn har Orkland en gruppestørrelse på 15,8, som er tilnærmet lik kostragruppen (15,9) og noe høyere enn landsgjennomsnittet (15,6). Sammenlignet med de øvrige kommunene har Orkland gjennomgående høy lærertetthet.

Lærertetthet er én av flere indikatorer på kvalitet i grunnskolen. I de neste avsnittene omtales elevenes læringsresultater gjennom nasjonale prøver og grunnskolepoeng, som sammen med lærertetthet gir et bredere bilde av kvaliteten i grunnskoleopplæringen.

Produktivitet

Produktivitetsindikatorene viser ressursbruken per elev og gir grunnlag for å vurdere hvor kostnadseffektivt tjenestene produseres. Ved sammenligning mellom kommuner er det viktig å være oppmerksom på at blant annet skolestruktur, elevgrunnlag, bygningsmasse og geografiske forhold kan påvirke kostnadsnivået.

Produktivitet Orklandsskolen

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Korrigerte brutto driftsutgifter til sfo, per kommunale bruker (kr) *)	39 688,2	40 926,5	40 745,2	39 080,2
Korrigerte brutto driftsutgiftertil grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev *)	160 896	169 996	163 789	162 264
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev *)	120 263,2	128 191,5	121 746,5	124 269,1
Driftsutgifter til undervisningsmateriell (202), per elev i grunnskolen *)	2 524	3 522	2 490	2 397
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen *)	957,4	903,5	882,9	745,1
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler (222), per elev *)	35 345	35 578	34 780	30 352

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss per elev økte fra 160 896 kroner i 2022 til 169 996 kroner i 2023. Deretter har kostnadene blitt redusert og var 162 264 kroner per elev i 2025.

Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskoleundervisning (f202) viser samme utvikling. Etter en topp i 2023 ble kostnadene redusert i 2024 før de økte noe igjen til 124 269 kroner per elev i 2025.

Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler har blitt redusert gjennom perioden, fra 35 578 kroner per elev i 2023 til 30 352 kroner i 2025. Ressursbruken til undervisningsmateriell og inventar har også gått ned de siste årene.

Korrigerte brutto driftsutgifter til SFO per bruker har vært relativt stabile gjennom perioden og var 39 080 kroner i 2025.

Samlet viser utviklingen at ressursbruken per elev har vært relativt stabil de siste to årene etter kostnadsveksten i 2023.

Produktivitet i grunnskole sammenligning

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Korrigerte brutto driftsutgifter til sfo, per kommunale bruker (kr)	39 080,2	23 748,3	41 598,0	26 948,1	43 296,6	37 647,7	40 837,8
Korrigerte brutto driftsutgiftertil grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev	162 264	158 171	161 161	156 715	171 083	161 065	166 922
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev	124 269,1	128 368,6	127 835,6	126 147,9	132 775,5	131 391,3	134 557,6
Driftsutgifter til undervisningsmateriell (202), per elev i grunnskolen	2 397	1 302	2 016	1 640	3 417	1 827	2 024

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen	745,1	237,0	1 612,8	564,8	887,0	847,9	875,0
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler (222), per elev	30 352	25 497	28 616	26 733	34 102	26 473	29 243

Samlede korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss per elev ligger i Orkland noe over Steinkjer, Melhus, Levanger og kostragruppen, men under Verdal og landsgjennomsnittet.

For grunnskoleundervisning (f202) har Orkland de laveste korrigerte brutto driftsutgiftene per elev blant sammenligningskommunene og ligger også under kostragruppen og landsgjennomsnittet.

Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler er høyere enn i Steinkjer, Melhus, Levanger, kostragruppen og landsgjennomsnittet. Bare Verdal har høyere utgifter til skolelokaler.

Korrigerte brutto driftsutgifter til SFO per bruker ligger over nivået i Steinkjer, Levanger og kostragruppen, men under Melhus, Verdal og landsgjennomsnittet.

Når det gjelder driftsutgifter til undervisningsmateriell per elev, ligger Orkland over Steinkjer, Melhus, Levanger, kostragruppen og landsgjennomsnittet. Bare Verdal har høyere utgifter.

For inventar og utstyr ligger Orkland under Melhus, Verdal, kostragruppen og landsgjennomsnittet, men over Steinkjer og Levanger.

Samlet viser produktivitetsindikatorene at Orkland har et kostnadsnivå som i hovedsak ligger nær sammenligningskommunene. Kommunen har lave kostnader til ordinær grunnskoleundervisning per elev, mens kostnadene til skolelokaler er relativt høye. Samtidig ligger de samlede korrigerte brutto driftsutgiftene per elev nær nivået for kostragruppen og noe under landsgjennomsnittet.

Supplerende nøkkeltall

Nasjonale prøver Orklandsskolene

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	76,4 %	63,6 %	52,2 %	55,3 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	70,0 %	60,8 %	53,6 %	62,4 %
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	42,1	41,1	40,4	40,2

Nasjonale prøver og grunnskolepoeng gir et bilde av elevenes læringsresultater og kompletterer kvalitetsindikatorene knyttet til lærertetthet.

Andelen elever på mestringsnivå 3–5 på nasjonale prøver i lesing på 8. trinn har gått ned fra 76,4 prosent i 2022 til 55,3 prosent i 2025. Nedgangen var størst fra 2022 til 2024, mens resultatet viste en mindre forbedring i 2025.

For nasjonale prøver i regning på 8. trinn har utviklingen vært tilsvarende. Andelen elever på mestringsnivå 3–5 ble redusert fra 70,0 prosent i 2022 til 53,6 prosent i 2024, før den økte til 62,4 prosent i 2025.

Gjennomsnittlige grunnskolepoeng har vist en jevn nedgang gjennom perioden, fra 42,1 poeng i 2022 til 40,2 poeng i 2025. Selv om nedgangen fra 2024 til 2025 er liten, viser utviklingen over tid at elevenes samlede læringsresultater er svakere enn tidligere.

Nasjonale prøver sammenligning

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Landet 2025
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	55,3 %	62,2 %	61,6 %	63,5 %	64,6 %	65,3 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	62,4 %	63,7 %	51,9 %	67,1 %	61,5 %	65,9 %
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	40,2	38,7	40,9	41,2	41,1	42,2

For nasjonale prøver i lesing på 8. trinn ligger Orkland under alle sammenligningskommunene og under landsgjennomsnittet. Resultatet på 55,3 prosent er om lag 10 prosentpoeng lavere enn landsgjennomsnittet.

I regning på 8. trinn ligger Orkland over Melhus og Verdal, men under Steinkjer, Levanger og landsgjennomsnittet. Resultatene viser dermed et mer sammensatt bilde enn i lesing.

Gjennomsnittlige grunnskolepoeng i Orkland er høyere enn Steinkjer, men lavere enn Melhus, Levanger, Verdal og landsgjennomsnittet.

Samlet viser indikatorene at Orkland oppnår svakere læringsresultater, særlig i lesing. Samtidig viser resultatene i regning en positiv utvikling fra 2024 til 2025.

Barnevern

Innledning nøkkeltall og statistikk

Barnevernet omfatter kostnader knyttet til følgende KOSTRA-funksjoner:

Funksjon 244 – Barneverntjeneste (f244)
Funksjon 251 – Barneverntiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet (f251)
Funksjon 252 – Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet (f252)

Barnevernet retter seg i hovedsak mot barn og unge i alderen 0–18 år, men kan også gi oppfølging til unge voksne fram til fylte 25 år. I Orkland utføres tjenesten i hovedsak av Barne- og familietjenesten.

Utgiftsbehov og kriteriedata	Orkland	Steinkjer	Melhus	Levanger	Verdal	Landet
Indeks innb. 0 år	90,2 %	95,8 %	111,9 %	91,7 %	97,4 %	100,0 %
Indeks innb. 1-5 år	92,0 %	92,4 %	105,6 %	101,7 %	96,3 %	100,0 %
Indeks innb. 6-12 år	99,8 %	97,4 %	116,4 %	108,6 %	97,5 %	100,0 %
Indeks innb. 13-15 år	106,8 %	106,5 %	104,2 %	104,2 %	95,8 %	100,0 %
Indeks innb. 16-22 år	97,2 %	101,3 %	106,1 %	111,7 %	105,3 %	100,0 %
Indeks barn med enslig forsørger	88,3 %	95,7 %	72,5 %	80,8 %	88,7 %	100,0 %
Indeks lavinntektskriteriet	70,4 %	73,7 %	64,0 %	60,5 %	49,4 %	100,0 %
Utgiftsbehov barnevern	102,1 %	97,0 %	89,5 %	84,2 %	91,3 %	100,0 %

Delkostnadsindeksen for barnevern viser kommunens beregnede utgiftsbehov sammenlignet med landsgjennomsnittet. En indeks på 100 tilsvarer et beregnet utgiftsbehov på nivå med landet.

Orkland hadde i 2025 en delkostnadsindeks på 102,1, noe som innebærer et beregnet utgiftsbehov som ligger 2,1 prosent over landsgjennomsnittet. Dette reflekterer kriteriene som inngår i inntektssystemet, blant annet alderssammensetning og ulike levekårsindikatorer.

Prioritering

Produktivitet i barnevern

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøking eller tiltak (kr) *)	57 842	63 583	56 230	74 194
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) *)	25 361	28 223	21 338	15 090
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252) *)	453 064	507 484	463 754	504 200

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Prioritering barnevern sammenligning

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten **)	12 189	29 600	12 527	22 083	22 648	16 508	16 376

Netto driftsutgifter til barneverntjenesten per innbygger i alderen 0–17 år var 12 189 kroner i 2025.

Orkland har de laveste netto driftsutgiftene til barneverntjenesten blant sammenligningskommunene. Kommunen ligger også betydelig under både kostragruppen og landsgjennomsnittet.

Forskjellene viser at Orkland bruker relativt mindre ressurser til barneverntjenesten per innbygger i målgruppen enn de fleste sammenligningskommunene. Samtidig må ressursbruken vurderes i sammenheng med omfanget av saker, organiseringen av tjenesten og kommunens beregnede utgiftsbehov.

Dekningsgrad

Dekningsgrad barnevern

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
0-17 år Tiltak i alt andel barn med barnevernstiltak per 31.12. (prosent)	3,6 %	3,4 %	3,1 %	2,7 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	3,7 %	3,9 %	4,8 %	4,1 %
Årsverk i barnevernet/1000 barn (0-17 år)	3,2	3,2	4,7	4,6

Andelen barn og unge med barnevernstiltak ved utgangen av året har blitt redusert fra 3,6 prosent i 2022 til 2,7 prosent i 2025.

Andelen barn med undersøkelse økte fram til 2024, men gikk noe ned til 4,1 prosent i 2025. Nivået er fortsatt høyere enn i 2022 og 2023.

Antall årsverk per 1 000 barn økte betydelig fra 2023 til 2024 og var 4,6 årsverk i 2025. Dette er en marginal reduksjon fra 2024, og fortsatt klart høyere enn i starten av perioden.

Dekningsgrad barnevern sammenligning

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
0-17 år Tiltak i alt andel barn med barnevernstiltak per 31.12. (prosent)	2,7 %	3,0 %	2,2 %	2,7 %	3,5 %	2,3 %	2,1 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	4,1 %	5,3 %	3,6 %	5,1 %	6,9 %	4,1 %	4,0 %
Årsverk i barnevernet/1000 barn (0-17 år)	4,6	6,4	3,8	8,5	7,5	5,3	6,3

Orkland har en høyere andel barn med barnevernstiltak enn Melhus, kostragruppen og landsgjennomsnittet, og ligger på samme nivå som Levanger. Steinkjer og Verdal har en noe høyere andel barn med tiltak.

Når det gjelder undersøkelser, ligger Orkland på nivå med kostragruppen og noe over landsgjennomsnittet. Steinkjer, Levanger og Verdal har høyere andeler, mens Melhus ligger lavere.

Bemanningen i barnevernet, målt som årsverk per 1 000 barn, er lavere enn i Steinkjer, Levanger, Verdal, kostragruppen og landsgjennomsnittet. Bare Melhus har lavere bemanning enn Orkland.

Samlet viser indikatorene at Orkland har et omfang av barnevernstiltak som ligger over landsgjennomsnittet, samtidig som bemanningen er lavere enn hos de fleste sammenligningskommunene.

Kvalitet

Kvalitet barnevern

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder	96,0 %	97,0 %	96,0 %	100,0 %

Kvalitet barnevern sammenligning

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder	100,0 %	95,0 %	97,0 %	67,0 %	43,0 %	90,0 %	91,0 %

Andelen undersøkelser som ble behandlet innen tre måneder har vært høy gjennom hele perioden. Etter en måloppnåelse på 96–97 prosent i årene 2022–2024 ble 100 prosent av undersøkelsene ferdigstilt innen fristen i 2025.

Utviklingen viser at barneverntjenesten har hatt god etterlevelse av lovkravet gjennom hele perioden og oppnådde full måloppnåelse i 2025.

Orkland har den høyeste måloppnåelsen blant sammenligningskommunene. Med 100 prosent av undersøkelsene behandlet innen tre måneder ligger kommunen over både kostragruppen og landsgjennomsnittet .

Produktivitet

Produktivitet i barnevern

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøking eller tiltak (kr) *)	57 842	63 583	56 230	74 194
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) *)	25 361	28 223	21 338	15 090
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252) *)	453 064	507 484	463 754	504 200

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Brutto driftsutgifter til barneverntjenesten (f244) per barn med undersøkelse eller tiltak økte fra 56 230 kroner i 2024 til 74 194 kroner i 2025. Etter en nedgang i 2024 er kostnadsnivået dermed høyere enn tidligere i perioden.

Brutto driftsutgifter til tiltak for barn som ikke er plassert av barnevernet (f251) har blitt redusert gjennom hele perioden og var 15 090 kroner per barn i 2025. Dette er det laveste nivået i perioden.

Brutto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f252) økte fra 463 754 kroner i 2024 til 504 200 kroner i 2025. Kostnadsnivået er dermed tilnærmet tilbake på nivået fra 2023.

Produktivitet i barnevern sammenligning

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøking eller tiltak (kr)	74 194	109 411	68 509	68 349	79 932	88 548	95 667
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251)	15 090	100 667	79 607	54 587	27 632	73 715	71 092
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252)	504 200	1 043 406	575 146	604 125	624 857	661 506	694 877

Brutto driftsutgifter til barneverntjenesten (f244) per barn med undersøkelse eller tiltak er lavere i Orkland enn i Steinkjer, Verdal, kostragruppen og landsgjennomsnittet, men noe høyere enn i Melhus og Levanger.

For tiltak til barn som ikke er plassert av barnevernet (f251) har Orkland de klart laveste brutto driftsutgiftene blant sammenligningskommunene. Kostnadsnivået ligger også betydelig under kostragruppen og landsgjennomsnittet.

Brutto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f252) er også lavere i Orkland enn hos alle sammenligningskommunene, kostragruppen og landsgjennomsnittet.

Samlet viser indikatorene at Orkland har et gjennomgående lavere kostnadsnivå enn de fleste sammenligningskommunene innen barneverntjenesten. Særlig gjelder dette tiltak for barn som ikke er plassert av barnevernet og tiltak for barn som er plassert av barnevernet, hvor kostnadene ligger

betydelig under både kostragruppen og landsgjennomsnittet. Samtidig må kostnadsnivået vurderes i lys av variasjoner i saksmengde, tiltaksbehov og kompleksiteten i de enkelte barnevernssakene.

Kultur og idrett

Innledning nøkkeltall og statistikk

Kultur og Idrett dekker kostnader knyttet til følgende tjenester:

- funksjon 231 Aktivitetstilbud for barn og unge
- funksjon 370 Bibliotek
- funksjon 373 Kino
- funksjon 375 Museer
- funksjon 377 Kunstformidling
- funksjon 380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg
- funksjon 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg
- funksjon 383 Kulturskole
- funksjon 385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg

Kultur - netto driftsutgifter per innbygger fordelt på de enkelte områder innenfor kultursektoren

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Muséer nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	45	61	47	48	386	68	119
Kunstformidling nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	23	13	0	1	26	31	192
Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	207	257	64	179	351	252	272
Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	767	170	1 025	584	372	758	877
Musikk- og kulturskoler nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	529	328	728	282	289	417	376
Andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	435	180	312	251	261	359	409
Kommunale kulturbygg nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	180	1 073	83	215	193	297	447
Kultursektoren, kommune nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	2 667	2 584	2 771	1 958	2 529	2 761	3 403
Aktivitetstilbud barn og unge nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	138	180	222	106	353	216	331
Bibliotek nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	316	322	247	293	297	324	366
Kino nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	27	0	44	0	0	39	15

Orkland hadde i 2025 netto driftsutgifter til kultursektoren på 2 667 kroner per innbygger, noe som er noe lavere enn KOSTRA-gruppe 7 (2 761 kroner) og betydelig lavere enn landsgjennomsnittet (3 403 kroner). Sammenlignet med kommunene i utvalget ligger Orkland omtrent på nivå med Steinkjer og Verdal, mens Levanger har klart lavere utgifter.

Utgiftsprofilen i Orkland skiller seg særlig ut ved høye utgifter til kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (767 kroner per innbygger) og musikk- og kulturskoler (529 kroner). Begge områdene ligger over KOSTRA-gruppen og landsgjennomsnittet. Orkland har samtidig relativt lave utgifter til kommunale kulturbygg og museer sammenlignet med flere av sammenligningskommunene.

Til aktivitetstilbud for barn og unge brukte Orkland 138 kroner per innbygger, mens bibliotekutgiftene var 316 kroner. Samlet viser tallene at Orklands kulturutgifter ligger noe under sammenligningsgruppen, men at kommunen har en relativt høy ressursbruk innen idrettsanlegg og kulturskole, mens øvrige kulturområder ligger nærmere eller under sammenligningsnivåene.

Prioritering

Kultur - netto driftsutgifter i prosent av totale netto driftsutgifter

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	3,0 %	3,3 %	3,0 %	3,2 %

Orkland kommune sine netto driftsutgifter i 2025 til kulturområdet utgjorde 3,2 prosent av de totale netto driftsutgiftene. Tilsvarende tall har vært mellom 3,0 og 3,3 prosent i siste fireårsperiode. Variasjonene mellom år skyldes i hovedsak ekstra tilskudd til spesielle formål innenfor kulturområdet på enkeltår.

Dekningsgrad

Kultur - Aktuelle nøkkeltall

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Antall folkebibliotek (antall)	3	1	1	1	1	57	618
Barnebøker - faglitteratur Omløpshastighet (antall)	0,7	1,8	1,4	1,6	1,0	1,2	1,2
Besøk per kinoforestilling (antall)	25,6	12,2	20,5	27,3	20,4	19,0	20,7
Kommunale idrettsbygg Areal per bruker (m2)	1,1	0,4	1,0	0,8	0,1	0,6	0,6
Kommunale kulturbygg Areal per bruker (m2)	0,2	0,8	0,1	0,3	0,6	0,3	0,4
Besøk i folkebibliotek per innbygger	2,9	7,9	4,4	2,9	3,0	4,1	5,0

Tabellen viser statistikk for utvalgte målbare nøkkeltall for kultursektoren for 2025.

Orkland skiller seg ut fra øvrige sammenligningskommuner med å ha 3 folkebibliotek i kommunen. Sammenlignet med de andre kommunene har Orkland lavt besøk i folkebibliotekene sine, og utlånet av barnebøker ligger tilsvarende lavt. Bibliotekenes plassering og tilgjengelighet for publikum er en avgjørende faktor for publikums bruk, og ved sammenligning med Steinkjer så ligger både bibliotek og kino som del av deres nybygde kulturhus.

Orkland og Levanger har høyest besøk per kinoforestilling av alle sammenligningskommunene, men dette må leses inn i konteksten at flere av de andre kommunene har åpen kino hver dag med flere daglige visninger gjennom året, mens Orkland kino har to faste visningsdager pr. uke med to visninger, Løkken har en fast visningsdag annenhver uke og kinovisningene følger skoleåret. Dette bidrar til et høyt snitt pr. forestilling, men det totale publikumsbesøket blir lavt pr. år.

Arealet av idrettsbygg per innbygger er det høyeste av alle kommuner, dette har sammenheng med at Orklandbadet er inkludert her. Når det gjelder areal til kulturhus er dekningsgraden per innbygger blant de laveste både opp mot sammenligningskommunene, kostragruppe 07 og landet.

Samlet viser nøkkeltallene en kultursektor med flere bibliotekenheter og relativt god kapasitet innen idrettsbygg, men med lavere bibliotekbesøk enn sammenligningsnivåene.

Supplerende nøkkeltall

Kultur - nøkkeltall kulturskole

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)	15,8 %	14,7 %	21,8 %	13,1 %	9,5 %	13,7 %	12,9 %
Årsverk kommunale musikk- og kulturskoler	7,5	7,5	10,4	8,0	4,2	223,2	1 915,2
Antall elever i kommunens musikk- og kulturskole	381	439	545	370	197	11 552	98 238
Antall elevplasser i musikk- og kulturskole	461	554	742	450	254	14 312	124 090
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år	4 730	2 948	5 823	2 330	2 578	3 447	3 359
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker	28 762	23 396	30 258	22 047	26 659	26 365	27 644
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	1,5 %	5,6 %	3,3 %	1,0 %	2,0 %	4,4 %	3,6 %

Orkland kommune har en relativt høy andel barn i alderen 6–15 år som deltar i kulturskolen. I 2025 deltok 15,8 prosent av barna i målgruppen, mot 13,7 prosent i KOSTRA-gruppe 7 og 12,9 prosent på landsbasis. Orkland ligger dermed også høyere enn Steinkjer, Levanger og Verdal, men under Melhus, hvor andelen er 21,8 prosent.

Kulturskolen i Orkland hadde 381 elever og 461 elevplasser i 2025, med 7,5 årsverk. Antall elevplasser er høyere enn antall elever, noe som skyldes at enkelte elever har flere tilbud. Målt mot elevtallet har Orkland dermed et forholdsvis omfattende tilbud.

Ressursbruken er samtidig relativt høy. Netto driftsutgifter per innbygger i alderen 6–15 år var 4 730 kroner, sammenlignet med 3 447 kroner i KOSTRA-gruppe 7 og 3 359 kroner på landsbasis. Også korrigerte brutto driftsutgifter per bruker, på 28 762 kroner, ligger over både KOSTRA-gruppen (26 365 kroner) og landet (27 644 kroner). Orkland har dermed både høyere deltakelse og høyere ressursinnsats enn sammenligningsgruppene.

Samtidig er ventelisten relativt liten. 1,5 prosent av barna i alderen 6–15 år sto på venteliste i 2025, mot 4,4 prosent i KOSTRA-gruppe 7 og 3,6 prosent på landsbasis. Dette viser at kommunen i stor grad har kapasitet til å møte etterspørselen etter kulturskoleplasser.

Samlet peker nøkkeltallene på at Orkland har et godt utbygd og tilgjengelig kulturskoletilbud, med høy deltakelse og lave ventelister, men også med en ressursbruk per målgruppe og bruker som ligger over sammenligningsnivåene. Sammenlignet med de øvrige kommunene er særlig Melhus en kommune med både høyere deltakelse og høyere ressursbruk, mens Levanger og Verdal har lavere ressursbruk og lavere deltakelse enn Orkland.

Kommunehelse

Innledning nøkkeltall og statistikk

Kommunehelsetjenesten dekker kostnader knyttet til følgende tjenester:

- funksjon 232 Helsestasjons- og skolehelsetjeneste
- funksjon 233 Annet forebyggende helsearbeid
- funksjon 241 Diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering

Prioritering

Dekningsgrad

Orkland har en stabil fysioterapeutdekning og ligger over landsgjennomsnittet, men er nå nærmere de andre samarbeidskommunene enn tidligere år. Sammenligningskommunene, med unntak av Steinkjer, har en yngre befolkning enn Orkland:

Kvalitet fysioterapeutdekning

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Fastlønnet kom.helsetj. kn. til fysioterapi- og legeårsv. avt. fysio.årsv. per 10 000 innbyggere (årsv.)	4,6	5,4	5,7	5,7	4,5	4,3	4,3

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Avtaleform i alt kom.helsetj. kn. til fysioterapi- og legeårsv. avt. fysio.årsv. per 10 000 innbyggere	10,1	10,2	9,6	11,7	9,6	9,3	9,5
Tilskudd diagnose, behandling, re-/habilitering avt. fysio.årsv. per 10 000 innbyggere (årsv.)	5,0	4,4	3,4	5,4	4,4	4,6	4,9
Turnusfysioterapeut kommunehelsetjenester knyttet til fysioterapi- og legeårsverk avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	0,5	0,4	0,6	0,5	0,6	0,3	0,3

Kvalitet

Kvalitet andel hjemmebesøk for nyfødte av helsesykepleier

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Hjemmebesøk nyfødte Andel barn (prosent)	96,5 %	100,0 %	100,6 %	98,8 %

Orkland har en gjennomgående høy dekningsgrad for hjemmebesøk til nyfødte. Andelen har ligget nær 100 prosent de siste fire årene og var 98,8 prosent i 2025. Dette viser at kommunen i stor grad lykkes med å gi nyfødte og deres familier tidlig oppfølging gjennom helsestasjonstjenesten.

Produktivitet

Supplerende nøkkeltall

Kommunalt disponerte boliger

Supplerende nøkkeltall kommunalt disponerte boliger

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (antall)	34	30	24	20	15	19	21
Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere	1,1	2,6	1,2	1,8	3,8	1,4	1,3

Husbankens anbefaling for mellomstore kommuner er rundt én bolig godkjent for startlån årlig per 1000

innbyggere. Tilsvarende anbefaling for kommunale boliger er 20 per 1000 innbyggere, og dette antallet skal både gi et godt tilbud og en god forvaltning av boligene.

Kommunegruppen og landet ligger rundt 20 kommunale boliger per 1000 innbyggere, mens Orkland ligger høyest av kommunene i kommunegruppen med 34 boliger. Når det gjelder boliger godkjent for startlån, ligger kommunegruppen og landet på 1,4. Dette er godt over husbankens anbefaling på én bolig per 1000 innbyggere. Orkland ligger også over anbefalingen med 1,2, men er lavest av sammenligningskommunene, og er under kostragruppen og landsgjennomsnittet.

Pleie og omsorg

Innledning nøkkeltall og statistikk

Følgende tjenester er samlet under KOSTRA-gruppe for helse og omsorgstjenester:

Kommunehelsetjenesten:

- funksjon 232 Helsestasjons- og skolehelsetjeneste
- funksjon 233 Annet forebyggende helsearbeid
- funksjon 241 Diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering

Omsorgstjenester:

- funksjon 234 Aktiviserings- og servicetjenester til eldre og personer med funksjonsnedsettelse
- funksjon 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon
- funksjon 256 Øyeblikkelig hjelp døgntilbud
- funksjon 257 Hjemmetjenester - personellbase knyttet til bofellesskap/ samlokaliserte omsorgsboliger
- funksjon 258 Hjemmetjenester - ambulerende virksomhet med mer
- funksjon 261 Institusjonslokaler

Grupperingen fokuserer på hvilke typer behov tjenestene skal dekke, samt hvilke grupper mottakere tjenestene primært henvender seg til, og er uavhengig av hvordan tjenestene er organisert i hver enkelt kommune.

Flere elementer kan være årsaken til forskjeller i prioritering:

- Kommunen kan ha et relativt høyt utgiftsbehov knyttet til tjenesten. For eksempel eldre befolkning og enkeltbrukere med store behov
- Kommunen kan ha relativt høye inntekter
- Politiske prioriteringer

Et lavt utgiftsbehov (kriterier <100 prosent) gir en reduksjon i rammetilskuddet, mens kommuner med et høyt beregnet utgiftsbehov (kriterier >100 prosent) får et tillegg i rammetilskuddet.

Kriteriene i inntektssystemet peker på at Orkland kommune må forvente høyere utgifter for tjenester innen helse og omsorg enn en gjennomsnittlig kommune i Norge. Tabellen viser at utgiftsbehovet øker med alder.
Andel eldre befolkning i Orkland er høyere enn landsgjennomsnittet og sammenligningskommunene. I

kapittelet om befolkningsutvikling ser vi at dette samsvarer med økende aldrende befolkning, og at aldersbæreevnen går ned som følge av dette.

Det er bare Steinkjer som ligger høyere av sammenligningskommunene. Orkland har i likhet med Steinkjer spredt bosetting, og sammen med Steinkjer og Verdal har Orkland høy andel av aleneboende eldre. Også andelen PU over 16 år høyere enn landsgjennomsnittet.

		Orkland	Steinkjer	Melhus	Levanger	Verdal	Landet
Utgiftsbehov og kriteriedata	**2025**	**111,3 %**	**116,3 %**	**100,2 %**	**104,7 %**	**107,5 %**	**100,0 %**
Med grunnlag i:							
0–66 år		97,3 %	96,2 %	106,6 %	102,5 %	96,6 %	100,0 %
67-79 år	8	119,8 %	124,7 %	95,0 %	110,1 %	124,9 %	100,0 %
80-89 år	9	121,6 %	140,7 %	106,5 %	117,3 %	107,3 %	100,0 %
90 år og over	10	128,0 %	138,3 %	107,3 %	115,4 %	97,3 %	100,0 %
Basiskriterium	11	83,0 %	64,8 %	88,3 %	75,6 %	101,5 %	100,0 %
Reiseavstand innen sone/krets	12	154,5 %	137,2 %	127,4 %	112,7 %	100,2 %	100,0 %
Reiseavstand til nabokrets	13	143,3 %	140,5 %	113,9 %	105,8 %	115,2 %	100,0 %
PU over 16 år	17	121,0 %	114,4 %	124,2 %	116,6 %	121,9 %	100,0 %
Dødelighet	18	102,3 %	106,7 %	94,8 %	90,0 %	100,3 %	100,0 %
Aleneboende over 67 år	19	115,6 %	129,3 %	87,3 %	103,5 %	118,8 %	100,0 %

Prioritering

Flere elementer kan være årsaken til forskjeller i prioritering:

- Kommunen kan ha et relativt høyt utgiftsbehov knyttet til tjenesten. For eksempel eldre befolkning og enkeltbrukere med store behov
- Kommunen kan ha relativt høye inntekter
- Politiske prioriteringer

Helse og omsorg har vært og er høyt prioritert i Orkland.

Prioritering andel av driftsutgifter for helse og omsorg i kommunens regnskap i Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter	5,6 %	5,9 %	5,8 %	5,7 %
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto drifts (prosent)	36,9 %	37,4 %	35,5 %	37,4 %

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Når det gjelder omsorgstjenester ligger Orkland både over sammenligningskommunene og landet. Dette kan delvis forklares med lavere behov i andre kommuner, men at andelen eldre i Orkland er høyere enn sammenligningskommunene vil også være en del av forklaringen.

Orkland bruker nå lavere enn snittet for kostragruppa og landet på kommunehelsetjeneste.

Prioritering andel netto driftsutgifter for helse- og omsorgstjenester i kommunenes regnskap

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter	5,7 %	6,5 %	4,1 %	5,1 %	6,1 %	6,1 %	6,1 %
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto drifts (prosent)	37,4 %	34,4 %	34,4 %	34,9 %	34,0 %	33,5 %	33,2 %

Dekningsgrad

Brukere av tjenester øker i Orkland. Dette gjelder også brukere med omfattende bistandsbehov.

** Definisjon av omfattende behov: Hvert individ vurderes på fem grupper av bistandsvariabler: sosial fungering, kognitiv svikt, ivareta egen helsetilstand, husholdningsfunksjoner og egenomsorg. Skåringen er fra 1 (lettest) til 5 (tyngst), hvor verdier større enn 3 vurderes som omfattende behov og verdier fra 2 til 3 vurderes som middels til stort bistandsbehov. Totalt bistandsbehov blir regnet som omfattende når tjenestemottakere skårer omfattende behov i ett av delmålene og middels til stort bistandsbehov for bistand i de andre fire delmålene.*

Dekningsgrad brukere med omfattende bistandsbehov aldersfordelt

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Hjemmetjenestemottakere, omfattende bistandsbehov, i alt	118	135	151	152
Hjemmetjenestemottakere, omfattende bistandsbehov, 0-66 år	61	64	67	67
Hjemmetjenestemottakere, omfattende bistandsbehov, 67-79 år	21	25	31	37

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Hjemmetjenestemottakere, omfattende bistandsbehov 80 år og over	36	46	53	48
Alle tjenestemottakere som har omfattende bistandsbehov	231	240	254	272

Dekningsgrad andel brukere med omfattende bistandsbehov 2025

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)	80,0 %	84,6 %	83,3 %	83,9 %	95,0 %	90,7 %	89,2 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Tidsbegrenset opphold (B)	48,9 %	52,2 %	40,0 %	56,9 %	51,7 %	52,1 %	54,0 %
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)	29,6 %	19,7 %	23,5 %	24,8 %	32,7 %	28,2 %	29,6 %

Andelen innbyggere som er 80 år og eldre i Orkland som er brukere av hjemmetjenester er relativt stabil i perioden, men andelen i bolig med heldøgns omsorg (HDO) eller institusjonsplass er redusert. Dette er i tråd med nedgangen i antall plasser.

Dekningsgrad andel innbyggere på 80 år og over som er brukere av tjenester i Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	30,6 %	30,6 %	30,1 %	28,6 %
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	4,6 %	5,9 %	5,8 %	3,6 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	11,1 %	10,5 %	9,6 %	11,4 %

Sammenligningskommunene har forskjellig inndeling av tjenestetilbudet med tanke på HDO og institusjon. Det pågår et arbeid i Orkland kommune for omgjøring fra HDO til institusjon.
Samlet ser vi at Orkland ligger over både kostragruppa og landsgjennomsnittet for alle parameterne, med unntak av andel med heldøgnsplass der Orklad ligger like med kostragruppa, men godt over landet. Orkland ligger sammen med Steinkjer høyt i forhold til sammenligningskommunene.

Dekningsgrad andel innbyggere på 80 år og over som er brukere av tjenester

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Verdal 2025	Levanger 2025	Melhus 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	28,6 %	32,6 %	23,4 %	27,0 %	24,9 %	24,5 %	24,8 %

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Verdal 2025	Levanger 2025	Melhus 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	3,6 %	5,3 %	2,5 %	8,0 %	5,3 %	3,6 %	3,0 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	11,4 %	7,3 %	9,4 %	3,3 %	9,0 %	7,7 %	9,0 %

Kvalitet

Årsverk per bruker av omsorgstjenester er noe redusert. Dette kan knyttet til at antall brukere går opp. Videre ser vi at andel årsverk med helsefagutdanning øker.

Kvalitet brukerrettet personell i kommunen

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,57	0,54	0,56	0,53
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	76,6 %	75,5 %	76,3 %	77,1 %

Orkland kommune ligger på landsgjennomsnittet når det gjelder årsverk per bruker av omsorgstjenester, og ligger over landsgjennomsnittet når det gjelder årsverk med helsefaglig utdanning. Målt mot sammenlignbare kommuner, kostgruppe 7 og landet ligger Orkland over snittet når det gjelder andel brukerrettede årsverk med helseutdanning, da det kun er Verdal som har høyere andel.

Kvalitet brukerrettet personell 2025

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,53	0,35	0,54	0,60	0,56	0,54	0,58
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	77,1 %	76,8 %	79,0 %	66,7 %	79,0 %	75,0 %	72,4 %

Andel brukertilpassede enerom med eget rom har økt i perioden. Mens andel innbyggere i heldøgns omsorg er redusert, har andel i institusjon økt noe. Denne vridningen er i tråd med endringen fra plasser med heldøgns omsorg til institusjonplasser.

Kvalitet plasser institusjon i Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	68,4 %	66,9 %	72,9 %	75,4 %

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	4,6 %	5,9 %	5,8 %	3,6 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	11,1 %	10,5 %	9,6 %	11,4 %

Kommuner har forskjellig organisering av tjenester for de tyngste pasientene. Orkland ligger over gjennomsnitt for kommunegruppen og landet når det gjelder andel av innbyggere over 80 år med enten HDO eller institusjonsplass, mens andels med brukertilpassede enerom med eget bad/wc er vesentlig lavere enn andre.

Kvalitet plasser institusjon i 2025

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	75,4 %	99,1 %	92,4 %	93,0 %	100,0 %	95,6 %	94,3 %
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	3,6 %	5,3 %	5,3 %	8,0 %	2,5 %	3,6 %	3,0 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	11,4 %	7,3 %	9,0 %	3,3 %	9,4 %	7,7 %	9,0 %

Produktivitet

Orkland har høyere utgifter til helse og omsorg per innbygger enn kostragruppe 7 og landet. Når det gjelder sammenligningskommunene ligger Steinkjer høyere har lignende befolkningsprofil som Orkland, men har høyere delkostnadsnøkkel. Steinkjer har også en vesentlig høyere andel av PU over 16 år. Øvrige kommuner ligger under Orkland.

Produktivitet brutto driftsutgifter helse og omsorg 2024, beløp per innbygger (kr)

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)	41 343	41 922	37 899	40 583	40 287	37 971	39 253

**Tallene er ikke korrigert for arbeidsgiveravgift. Orkland har med sine tre soner lavere arbeidsgiveravgift i deler av kommunen. Steinkjer har 2 soner. Dette kan medføre at både Steinkjer og Orkland ligger unaturlig høyt i forhold til de andre kommunene.*

Mulige årsaker til lav produktivitet (høy enhetspris):

- Produktiviteten er lavere, man får mindre produksjon igjen i forhold til pengebruken.
- Kvaliteten er høy, brukerne mottar relativt gode tjenester.

- Enhetskostnadene er høye. Det vil si at det er relativt dyrt å produsere, for eksempel på grunn av smådriftsulemper, lange reiseavstander eller et høyt lønnsnivå som skyldes mangel på arbeidskraft.
- Kostnadene per mottaker kan bli høye i kommuner som har brukere med relativt høy pleietyngde/behov. I dette tilfellet kan høye utgifter per mottaker ikke tolkes som et uttrykk for lav produktivitet.

Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon i Orkland er, med unntak av Steinkjer, lavere enn sammenligningskommunene, kommunegruppen og landet.

Produktivitet utgifter per oppholdsdøgn i institusjon i 2024

	Orkland 2024	Steinkjer 2024	Melhus 2024	Levanger 2024	Verdal 2024	Kostragruppe 07 2024	Landet 2024
Utgifter per beboerdøgn i institusjon	5 055	4 055	5 866	7 576	5 331	5 470	5 198

**Tallene er ikke korrigert for arbeidsgiveravgift, som er lavere i deler av Orkland enn i sammenligningkommuner*

***Følgende tjenester er inkludert i oversikten: Helse- og omsorgstjenester i institusjon; Institusjonslokaler*

Sosiale tjenester

Innledning nøkkeltall og statistikk

Følgende tjenester er samlet under KOSTRA-gruppe for helse og omsorgstjenester:

Sosiale tjenester:

- funksjon 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid
- funksjon 243 Tilbud til personer med rusproblemer
- funksjon 273 Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi
- funksjon 275 Introduksjonsordningen
- funksjon 276 Kvalifiseringsordningen
- funksjon 281 Ytelse til livsopphold

Grupperingen fokuserer på hvilke typer behov tjenestene skal dekke, samt hvilke grupper mottakere tjenestene primært henvender seg til, og er uavhengig av hvordan tjenestene er organisert i hver enkelt kommune.

Kriterieindeksene under er hentet fra KDDs Grønt hefte 2025, tabell E-k. I 2025 ble det innført en ny delkostnadsnøkkel for sosiale tjenester. Blant annet er uførekriteriet erstattet av kriteriet «rus og

psykisk helse», og vektingen er endret. Tabellen under er derfor noe endret fra tidligere nøkkeltallsdokumenter.

Utgiftsbehov og kriteriedata - sosiale tjenester	Orkland	Steinkjer	Melhus	Levanger	Verdal	Landet
Indeks innb. 16–22 år	97,24 %	101,26 %	106,08 %	111,65 %	105,32 %	100 %
Indeks innb. 23–24 år	86,58 %	85,98 %	87,13 %	100,88 %	95,68 %	100 %
Indeks innb. 25–66 år	94,92 %	92,45 %	97,08 %	92,78 %	94,62 %	100 %
Indeks uføre 18–49 år	143,45 %	135,24 %	112,70 %	117,14 %	146,46 %	100 %
Indeks aleneboende 30–66 år	88,25 %	95,86 %	72,49 %	80,81 %	88,66 %	100 %
Indeks flyktninger	67,52 %	64,13 %	56,80 %	59,40 %	50,95 %	100 %
Indeks rus og psykisk helse	81,24 %	86,58 %	85,57 %	94,38 %	91,63 %	100 %
Indeks opphopning	55,02 %	55,34 %	52,71 %	36,47 %	39,94 %	100 %
Beregnet utgiftsbehov – sosiale tjenester	**ca. 80,9 %**	**ca. 83,7 %**	**ca. 76,8 %**	**ca. 80,1 %**	**ca. 82,2 %**	**100 %**

Delkostnadsnøklene viser beregnet utgiftsbehov for de enkelte tjenester. Et lavt utgiftsbehov (mindre enn 100 prosent) medfører at kommunene i rammetilskuddet mottar lavere overføringer enn landsgjennomsnittet, mens det mottatte er tilfeller når utgiftsbehovet er større enn 100 prosent.

Orkland kommune har et høyere utgiftsbehov enn landsgjennomsnittet på uføre, men ligger under landsgjennomsnittet på de øvrige sosiale kriteriene som inngår i den nye nøkkelen. Dermed blir det samlede beregnede utgiftsbehovet lavere enn landsgjennomsnittet.

Prioritering

Sosialtjeneste - netto driftsutgifter i prosent av totale netto driftsutgifter

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	1,1 %	1,4 %	1,4 %	1,4 %
Tilbud til personer med rusproblemer nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	0,1 %	0,3 %	0,5 %	0,3 %
Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	0,5 %	0,2 %	0,3 %	0,3 %
Introduksjonsordningen nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	0,6 %	1,4 %	1,7 %	1,2 %

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Kvalifiseringsordningen nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	0,2 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Ytelse til livsopphold nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	1,6 %	2,2 %	2,7 %	2,4 %
Sosialsektoren samlet nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	4,1 %	5,8 %	6,9 %	6,0 %

Sosialtjenestens andel av kommunens totale netto driftsutgifter økte fra 4,1 prosent i 2022 til 6,9 prosent i 2024, før den ble redusert til 6,0 prosent i 2025. Den største utgiftsposten er ytelser til livsopphold, som utgjorde 2,4 prosent av kommunens totale netto driftsutgifter i 2025.

Også introduksjonsordningen har bidratt betydelig til økningen i perioden, men andelen ble redusert fra 1,7 prosent i 2024 til 1,2 prosent i 2025. Samlet viser utviklingen at sosialtjenesten fortsatt utgjør en større andel av kommunens samlede ressursbruk enn i 2022, til tross for nedgangen i 2025.

Sosialtjeneste - korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Sosialsektoren samlet korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	2 942	3 714	1 904	2 678	3 300	2 854	3 389

Orkland hadde i 2025 korrigerte brutto driftsutgifter til sosialtjenesten på 2 942 kroner per innbygger. Dette er noe høyere enn gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 7 på 2 854 kroner, men lavere enn Steinkjer og Verdal, som hadde henholdsvis 3 714 og 3 300 kroner per innbygger. Orkland ligger samtidig høyere enn Melhus og Levanger.

Tallene viser at Orklands ressursbruk til sosialtjenester per innbygger ligger relativt nær nivået i sammenligningsgruppen, og noe under nivået for landet samlet.

Supplerende nøkkeltall

Sosialtjeneste - andel sosialhjelpstilfeller Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Sosialhjelpstilfeller 18-24 år som andel av befolkning 18-24 år (prosent) (B)	6,6 %	9,7 %	8,4 %	7,8 %

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Sosialhjelpstilfeller 25-29 år som andel av befolkning 25-29 år (prosent) (B)	6,9 %	8,0 %	7,2 %	7,2 %
Sosialhjelpstilfeller 30-39 år som andel av befolkning 30-39 år (prosent) (B)	6,8 %	8,3 %	8,5 %	7,2 %
Sosialhjelpstilfeller 40-49 år som andel av befolkning 40-49 år (prosent) (B)	4,8 %	6,2 %	6,4 %	6,0 %
Sosialhjelpstilfeller 50-67 år som andel av befolkning 50-67 år (prosent) (B)	1,9 %	2,5 %	3,0 %	2,8 %
Sosialhjelpstilfeller 67 år og eldre som andel av befolkning 67 år og eldre (prosent) (B)	0,6 %	0,6 %	0,7 %	0,7 %
Sosialhjelpstilfeller totalt som andel av befolkning totalt (prosent) (B)	2,9 %	3,7 %	3,7 %	3,4 %
Sosialhjelpstilfeller 18-67 år som andel av befolkning 18-67 år (prosent) (B)	4,6 %	5,9 %	5,9 %	5,5 %

Andelen sosialhjelpsmottakere i Orkland økte fra 2,9 prosent av befolkningen i 2022 til 3,7 prosent i 2023 og 2024, før den falt til 3,4 prosent i 2025. Blant personer i yrkesaktiv alder (18–67 år) var andelen 5,5 prosent i 2025, ned fra 5,9 prosent de to foregående årene.

Det er særlig de unge voksne som har høy andel sosialhjelpsmottakere. I 2025 mottok 7,8 prosent av 18–24-åringene sosialhjelp, mens andelen for 25–29-åringer og 30–39-åringer var 7,2 prosent. For de eldste aldersgruppene er andelen betydelig lavere.

Samlet viser utviklingen en nedgang i andelen sosialhjelpsmottakere fra 2024 til 2025, men nivået er fortsatt høyere enn i 2022. Utviklingen blant unge voksne er særlig relevant, ettersom tidlig behov for sosialhjelp kan ha betydning for videre tilknytning til arbeid og utdanning.

Sosialtjeneste - andel sosialhjelpstilfeller 2025

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Sosialhjelpstilfeller 18-24 år som andel av befolkning 18-24 år (prosent) (B)	7,8 %	9,9 %	8,0 %	7,3 %	8,7 %	6,0 %	5,8 %
Sosialhjelpstilfeller 25-29 år som andel av befolkning 25-29 år (prosent) (B)	7,2 %	10,5 %	6,5 %	7,6 %	8,9 %	6,1 %	5,7 %
Sosialhjelpstilfeller 30-39 år som andel av befolkning 30-39 år (prosent) (B)	7,2 %	10,4 %	5,9 %	5,6 %	8,1 %	5,5 %	5,4 %
Sosialhjelpstilfeller 40-49 år som andel av befolkning 40-49 år (prosent) (B)	6,0 %	8,2 %	5,7 %	4,4 %	6,7 %	4,9 %	5,0 %

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Sosialhjelpstilfeller 50-67 år som andel av befolkning 50-67 år (prosent) (B)	2,8 %	3,7 %	2,6 %	2,9 %	3,3 %	2,6 %	3,0 %
Sosialhjelpstilfeller 67 år og eldre som andel av befolkning 67 år og eldre (prosent) (B)	0,7 %	0,7 %	0,7 %	1,1 %	1,2 %	0,8 %	0,9 %
Sosialhjelpstilfeller totalt som andel av befolkning totalt (prosent) (B)	3,4 %	4,5 %	3,3 %	3,2 %	4,0 %	2,9 %	3,1 %
Sosialhjelpstilfeller 18-67 år som andel av befolkning 18-67 år (prosent) (B)	5,5 %	7,4 %	5,1 %	4,9 %	6,3 %	4,5 %	4,6 %

I 2025 mottok 3,4 prosent av Orklands befolkning sosialhjelp, sammenlignet med 2,9 prosent i KOSTRA-gruppe 7 og 3,1 prosent på landsbasis. Blant personer i alderen 18–67 år var andelen 5,5 prosent, mot henholdsvis 4,5 og 4,6 prosent i KOSTRA-gruppen og landet.

Orkland har en relativt høy andel sosialhjelpsmottakere blant unge voksne. 7,8 prosent av 18–24-åringene mottok sosialhjelp, og andelen var 7,2 prosent både blant 25–29-åringer og 30–39-åringer. For aldersgruppen 40–49 år var andelen 6,0 prosent. Orkland ligger gjennomgående over KOSTRA-gruppen og landet i disse aldersgruppene, men under Steinkjer og Verdal.

Samlet viser tallene at Orkland har en noe høyere andel sosialhjelpsmottakere enn sammenligningsgruppen og landet, særlig blant personer i yrkesaktiv alder. Sammenholdt med utviklingen i den foregående tabellen, hvor andelen sosialhjelpsmottakere har gått ned fra 2024 til 2025, viser dette likevel en positiv utvikling det siste året.

Flyktninger og integrering

Innledning nøkkeltall og statistikk

Integrering - nøkkeltall

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Innvandrere i prosent av befolkningen	9,3 %	10,5 %	11,1 %	11,6 %
Flyktninger - Anmodning om bosetting - antall personer	125	200	193	55
Flyktninger - Vedtak om bosetting - antall personer	125	200	100	75

Andelen innvandrere i Orkland har økt jevnt i perioden, fra 9,3 prosent av befolkningen i 2022 til 11,6 prosent i 2025. Samtidig har antallet flyktninger kommunen har blitt anmodet om å bosette variert betydelig. Etter høye nivåer i 2023 og 2024 ble anmodningen redusert til 55 personer i 2025.

Kommunen vedtok å bosette 75 flyktninger i 2025, en nedgang fra 100 i 2024. Utviklingen viser at Orkland har fått en stadig større andel innvandrere i befolkningen, samtidig som omfanget av ny bosetting har blitt redusert de siste årene.

Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

Innledning nøkkeltall og statistikk

Innledning nøkkeltall og statistikk

Rammeområde Plan omfatter tjenester innen samfunnsplanlegging, arealforvaltning, byggesaksbehandling, kart- og oppmålingsarbeid, landbruksforvaltning samt natur- og miljøforvaltning. I KOSTRA-rapporteringen er området organisert i enhetene Samfunn felles, Plan og byggesak samt Landbruk og naturforvaltning.

Samfunn felles omfatter kostnader knyttet til overordnet ledelse og koordinering av tjenesteområdet Samfunn, herunder samfunnssjef, klima- og miljøkoordinator og bilansvarlig. Kostnadene er i hovedsak administrative og fordeles på de ulike tjenesteområdene gjennom den ordinære rapporteringen. Området er derfor ikke direkte knyttet til egne KOSTRA-funksjoner eller tjenesteområder.

Enhet Plan og byggesak omfatter oppgaver knyttet til arealforvaltning, byggesaksbehandling, kart- og oppmålingsvirksomhet samt kulturminneforvaltning. Enheten rapporterer på følgende KOSTRA-funksjoner:

- Funksjon 301 – Plansaksbehandling
- Funksjon 302 – Byggesaksbehandling og eierseksjonering
- Funksjon 303 – Kart og oppmåling
- Funksjon 365 – Kulturminner

Enhet Landbruk og naturforvaltning omfatter myndighetsutøvelse, rådgivning og forvaltning innen landbruk, natur- og miljøområdet samt friluftsliv. Enheten rapporterer på følgende KOSTRA-funksjoner:

- Funksjon 320 – Landbruk
- Funksjon 360 – Naturforvaltning og friluftsliv

Nøkkeltallene som presenteres i dette kapitlet gir et bilde av kommunens ressursbruk, prioriteringer og aktivitet innen plan-, byggesaks-, landbruks- og naturforvaltningsområdet. Ved sammenligning med andre kommuner må det tas hensyn til at organisering, delegering av oppgaver, gebyrfinansiering og lokale rammebetingelser kan variere betydelig mellom kommunene, noe som kan påvirke KOSTRA-tallene.

Prioritering

Plan og Landbruk - netto driftsutgifter i prosent av totale netto driftsutgifter

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Fysisk planlegging, kulturminner, natur, nærmiljø, kommune netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde andel av totale utgifter (prosent)	1,1 %	1,2 %	1,3 %	1,3 %
Netto driftsutgifter landbruk i prosent av samlede netto driftsutgif (B)	0,4 %	0,4 %	0,4 %	

Plan- og landbruksområdet utgjør en begrenset del av kommunens samlede ressursbruk. Netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø har økt noe gjennom perioden og utgjør 1,3 prosent av kommunens totale netto driftsutgifter i 2025.

Netto driftsutgifter til landbruk har gjennom hele perioden vært stabile og utgjort om lag 0,4 prosent av de samlede netto driftsutgiftene. Samlet viser tallene at ressursbruken innen plan-, byggesaks-, landbruks- og naturforvaltningsområdet har vært relativt stabil de siste årene, med en moderat økning innen planområdet som er rigget for forventet økt oppdragsmengde i forbindelse med den planlagte etableringen av Eiktyr.

Produktivitet

Plan og byggesak - netto driftsutgifter per innbygger

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Plansaksbehandling nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	371	344	243	170	186	288	363
Byggesaksbehandling og eierseksjonering nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	160	-18	-28	44	122	71	117
Kart og oppmåling nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	246	240	176	14	54	128	130
Netto driftsutgifter per innbygger (365) kulturminner (B)	74	15	-8	51	0	16	31

Det er relativt store forskjeller mellom kommunene innen plan- og byggesaksområdet. Variasjonene påvirkes blant annet av aktivitetsnivå, gebyrinntekter, organisering, konjunkturer og prosjektbaserte aktiviteter.

Orkland ligger relativt høyt på plansaksbehandling sammenlignet med flere av kommunene i sammenligningsgrunnlaget, og omtrent på nivå med landsgjennomsnittet. Innen byggesaksbehandling og kart- og oppmålingsarbeid ligger kommunen over både Kostragruppe 07 og landsgjennomsnittet.

For kulturminner har Orkland de høyeste netto driftsutgiftene per innbygger blant kommunene i sammenligningen. Dette kan blant annet ses i sammenheng med kommunens arbeid innen kulturmiljø- og kulturminneforvaltning.

Naturforvaltning og friluftsliv - netto driftutgifter per innbygger

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (B) *) **)	159	51	33	74	67	221	169

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Orkland bruker mer ressurser på naturforvaltning og friluftsliv enn de øvrige sammenligningskommunene. Samtidig ligger kommunen noe under både landsgjennomsnittet og gjennomsnittet for Kostragruppe 07.

Tallene i tabellen ovenfor er justert for utgiftsbehov og gir derfor et godt grunnlag for sammenligning mellom kommunene. Forskjellene må likevel sees i sammenheng med lokale forhold som arealstørrelse, naturressurser, friluftsområder og kommunenes prioriteringer innen natur- og miljøforvaltning.

Kvalitet

Nøkkeltall - Plan, byggesak og oppmåling

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Reguleringsplaner møtt med innsigelser (antall)	7		4	0	3	68	428
Behandlede byggesøknader med 3 ukers frist (antall)		154		279	83	3 452	35 808
Behandlede byggesøknader med 12 ukers frist (antall)	90	124	14	126	80	2 931	25 600
Søknader i samsvar med plan med 3 ukers frist Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)		15		14	15	16	21
Søknader i samsvar med plan med 12 ukers frist Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	13	35		25	66	38	39
Private planinitiativ til detaljeregulering som kommunen har mottatt i rapproteringsåret (antall)	0	2	4	3	3	140	1 054
Klager mottatt i alt på reguleringsplaner (antall)	1		2	1	1	114	808
Andel av byggesøknader i områder med restriksjoner som ble innvilget ved dispensasjon av kommunen (prosent)		57,1 %		100,0 %	21,4 %	46,4 %	50,3 %
Andel av reguleringsplanene som ble møtt med innsigelser (prosent)	100,0		57,1	0,0	60,0	44,4	41,4
Klager på resultat av byggesaksbehandlingen, behandlet av kommunen (antall)	4	1	1	7	1	291	3 615

Nøkkeltallene viser at Orkland har høy aktivitet innen byggesaksbehandling og planforvaltning. Kommunen behandler et betydelig antall byggesaker sett opp mot innbyggertallet, noe som indikerer fortsatt høy aktivitet innen bygging og utvikling.

Saksbehandlingstiden for byggesøknader med 12 ukers frist er lav sammenlignet med både sammenligningskommunene, Kostragruppe 07 og landsgjennomsnittet. Dette tyder på en effektiv saksbehandling og god måloppnåelse innen området.

Antall klager på byggesaksbehandling er lavt sett i forhold til antall behandlede saker. Dette kan indikere god kvalitet både i saksbehandlingen og i dialogen med innbyggere og utbyggere.

Antall reguleringsplaner med innsigelser er høyt i 2025, men må vurderes med forsiktighet siden det er snakk om et lite antall saker hvor enkeltplaner kan gi store utslag i prosenttallene.

Nøkkeltall - Landbruk

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Omsøkt nydyrka areal (dekar)	188	295	224	270
Dyrka og dyrkbar jord omdisponert til andre formål enn landbruk (dekar)	7,5	14,9	36,5	3,1
Landbrukseiendommer	1 326	1 326	1 314	1 311
Produktivt skogareal	649 243	649 243	654 000	653 400
Jordbruksbedrifter	312	300	293	293
Jordbruksareal i drift	94 242	94 146	93 472	94 632

Nøkkeltallene viser at landbrukssektoren i Orkland er relativt stabil. Antall landbrukseiendommer og jordbruksbedrifter viser en svak nedgang over tid, noe som samsvarer med utviklingen i landbruket nasjonalt.

Omfanget av nydyrking varierer mellom år, men har ligget på et relativt høyt nivå gjennom hele perioden. Samtidig er omdisponeringen av dyrka og dyrkbar jord til andre formål lav sett i forhold til det totale jordbruksarealet. Etter en økning i 2024 er omdisponeringen betydelig redusert i 2025.

Jordbruksarealet i drift har vært stabilt gjennom perioden og viser en liten økning i 2025. Produktivt skogareal har også vært stabilt på et høyt nivå.

Samlet viser nøkkeltallene at Orkland fortsatt har et aktivt landbruk med betydelige jord- og skogressurser, samtidig som de viktigste arealressursene i stor grad opprettholdes over tid.

Eiendomsforvaltning

Innledning nøkkeltall og statistikk

Eiendomsforvaltningen omfatter formålsbygg som er følgende kategorier:

- funksjon 130 administrasjonsbygg
- funksjon 221 barnehagelokaler og skyss
- funksjon 222 skolelokaler
- funksjon 261 institusjonslokaler
- funksjon 381 kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg
- funksjon 386 kommunale kulturbygg

Prioritering

Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	10,1 %	10,5 %	9,7 %	10,7 %

Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning har utgjort mellom 9,7 og 10,7 prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter i perioden 2022–2025. Andelen økte fra 10,1 prosent i 2022 til 10,5 prosent i 2023, før den ble redusert til 9,7 prosent i 2024. I 2025 økte andelen igjen til 10,7 prosent, som er det høyeste nivået i perioden. Utviklingen viser at ressursbruken til eiendomsforvaltning har vært relativt stabil, med moderate årlige variasjoner.

Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter med sammenligningskommuner

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	10,7 %	7,6 %	10,8 %	8,0 %	9,7 %	8,7 %	9,0 %

Sammenlignet med andre kommuner ligger Orkland over både KOSTRA-gruppen og landsgjennomsnittet. Blant sammenligningskommunene er det kun Melhus som har en marginalt høyere andel. Steinkjer er lavest med 7,6 prosent.

Kvalitet

Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter for Orkland

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr) *)	84	130	66	69

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Utgiftene til vedlikehold per kvadratmeter har variert betydelig i perioden 2022–2025. Fra 84 kroner per kvadratmeter i 2022 økte vedlikeholdsutgiftene til 130 kroner i 2023. I 2024 ble utgiftene redusert til 66 kroner, før de økte svakt til 69 kroner i 2025. Vedlikeholdsnivået i 2024 og 2025 ligger dermed betydelig lavere enn i 2022 og særlig sammenlignet med 2023.

Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter sammenlignet med andre kommuner

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	69	55	49	19	97	90	141

Sammenlignet med andre kommuner ligger Orkland høyere enn Steinkjer, Melhus og Levanger, men lavere enn Verdal, KOSTRA-gruppen og landsgjennomsnittet.

Vedlikehold per m2 for ulike formålsbygg

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter Skolelokaler Utgifter per kvadratmeter bygg (kr)	80	22	61	15	111	86	128
utg til vedlikeholdsaktiviteter komme idrettsbygg og idrettsanlegg utg per kvadratmeter bygg (kr)	28,9	17,5	37,6	10,8	769,5	106,5	148,2
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter, administrasjonslokaler per kvadratmeter (B)	84	41	78		184	85	124
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter, førskolelokaler per kvadratmeter (B)	149	38	30	48	57	121	262
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter, institusjonslokaler per kvadratmeter (B)	52	11	36	19	44	89	121
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter, kommunale kulturbygg per kvadratmeter (B)	18	268	36	15	37	74	153

Vedlikeholdsutgiftene varierer mellom de ulike bygningstypene. Orkland ligger under landsgjennomsnittet for samtlige formålsbygg. Sammenlignet med de øvrige kommunene ligger Orkland

gjennomgående over Steinkjer, Melhus og Levanger innen flere bygningskategorier, mens Verdal har de høyeste vedlikeholdsutgiftene på flere områder.

Produktivitet

Korrigerte brutto driftsutgifter per m2 for ulike formålsbygg

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Korrigerte brutto driftsutgifter til administrasjonslokaler per kvadratmeter (B)	1 569	1 168	1 452	1 042	2 202	1 255	1 421
Korrigerte brutto driftsutgifter til førskolelokaler per kvadratmeter (B)	2 046	2 164	2 139	2 206	2 042	1 803	2 166
Korrigerte brutto driftsutgifter til institusjonslokaler per kvadratmeter (B)	1 592	344	1 463	1 605	1 661	1 282	1 425
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per kvadratmeter (B)	735	607	1 176	2 604	6 241	1 598	1 688
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per kvadratmeter (B)	858	2 624	627	724	905	998	1 423
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler per kvadratmeter (B)	1 693	1 279	1 439	1 457	1 626	1 319	1 432

Orkland har korrigerte brutto driftsutgifter per kvadratmeter som ligger over landsgjennomsnittet for administrasjonsbygg, institusjonslokaler og skolelokaler. For kommunale idrettsbygg og kulturbygg ligger kommunen under både landsgjennomsnittet og flere av sammenligningskommunene.

Supplerende nøkkeltall

Areal for ulike kommunale formålsbygg

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025
Samlet areal på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger (B)	0,5	0,7	0,3	0,5	0,5
Samlet areal på førskolelokaler i kvadratmeter per barn i kommunal barnehage (B)	9,6	8,6	10,9	13,2	8,3
Samlet areal på institusjonslokaler i kvadratmeter per beboer i institusjon (B)	136	221	135	119	137
Samlet areal på kommunale idrettsbygg i kvadratmeter per innbygger (B)	1,1	0,4	1,0	0,8	0,1
Samlet areal på kommunale kulturbygg i kvadratmeter per innbygger (B)	0,2	0,8	0,1	0,3	0,5
Samlet areal på skolelokaler i kvadratmeter per elev (B)	18,2	20,2	20,1	18,2	20,9

Arealet per bruker varierer mellom de ulike formålsbyggene. Orkland har et areal til administrasjonslokaler per innbygger som er på nivå med Levanger og Verdal, men lavere enn Steinkjer og høyere enn Melhus. For barnehagelokaler ligger Orkland midt i sammenligningsgruppen, mens arealet per beboer i institusjonslokaler er blant de laveste. Orkland har det største arealet til kommunale idrettsbygg per innbygger, noe som blant annet kan forklares med at Orklandsbadet inngår i bygningsmassen. For kommunale kulturbygg har kommunen et relativt lavt areal per innbygger. Arealet til skolelokaler per elev er på nivå med Levanger, men lavere enn de øvrige sammenligningskommunene.

Kommunale boliger

Prioritering

Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (antall)

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (antall)	34	30	24	20	15	19	21

Orkland har den nest høyeste dekningen av kommunalt disponerte boliger blant sammenligningskommunene, og ligger klart over både KOSTRA-gruppen og landsgjennomsnittet. Dette kan gi kommunen større fleksibilitet til å ivareta ulike boligbehov, men omfanget bør vurderes i sammenheng med blant annet etterspørsel, boligutnyttelse og kommunens boligpolitiske mål.

Supplerende nøkkeltall

Antall kommunalt disponerte boliger etter eierform

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025
Kommunalt eide boliger	499	700	331	398	166
Kommunalt innleide boliger	77	0	71	4	71
Privat eide boliger med kommunal disposisjonsrett	56	9	18	4	0

Orkland har et relativt høyt antall innleide boliger og private boliger med kommunal disposisjonsrett. Dette bidrar til at kommunen samlet disponerer flere boliger enn de fleste sammenligningskommunene, med unntak av Steinkjer som har mange kommunalt eide boliger.

Antall utleide boliger per 31.12.

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025
Totalt antall kommunalt disponerte boliger (antall)	632	709	420	406	237
Antall utleide boliger per 31.12	578	633	386	386	161

Ved utgangen av 2025 var 578 av kommunens 632 disponerte boliger utleid. Dette tilsvarer en utleiegrad på 91,5 prosent.

Brann og ulykkesvern

Innledning nøkkeltall og statistikk

Brann- og ulykkesvern

Brann- og ulykkesvern omfatter kommunens arbeid med å forebygge og håndtere branner, ulykker og andre akutte hendelser. Tjenesteområdet skal bidra til trygghet for innbyggere, næringsliv og samfunnskritiske funksjoner gjennom både forebyggende arbeid og beredskap.

Området omfatter følgende KOSTRA-funksjoner:

- Funksjon 338 – Forebygging av branner og andre ulykker
- Funksjon 339 – Beredskap mot branner og andre ulykker

Funksjon 338 omfatter blant annet tilsyn, informasjon, veiledning og andre forebyggende tiltak. Funksjon 339 omfatter den operative beredskapen, herunder brann- og redningstjenestens innsats ved branner, ulykker og andre akutte hendelser.

Feiing og tilsyn med fyringsanlegg er organisert som en selvkosttjeneste og finansieres gjennom gebyrer. Tjenesten omtales likevel under brann- og ulykkesvernområdet fordi den utgjør en viktig del av det forebyggende brannvernarbeidet og er tett integrert med brann- og redningstjenestens øvrige oppgaver

Prioritering

Brann og ulykkesvern - netto driftsutgifter i prosent av totale netto driftsutgifter

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Netto driftsutgifter i prosent 338 forebygging av branner og andre ulykker (B)	0,1 %	0,0 %	0,1 %	0,2 %
Netto driftsutgifter i prosent 339 beredskap mot branner og andre ulykker (B)	1,6 %	1,7 %	1,8 %	1,6 %

Brann- og ulykkesvern utgjør en relativt liten, men viktig del av kommunens samlede ressursbruk. Samlet har netto driftsutgifter til forebygging og beredskap ligget rundt 2 prosent av de totale netto driftsutgiftene gjennom perioden.

Ressursbruken har vært forholdsvis stabil over tid. Hovedtyngden av kostnadene er knyttet til beredskap mot branner og andre ulykker, mens forebyggende arbeid utgjør en mindre andel av de samlede kostnadene.

Brann og ulykkesvern - netto driftsutgifter per innbygger

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger	219	164	414	159	125	80	98
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger	1 423	1 455	823	1 217	752	1 064	1 076

Orkland har et kostnadsnivå til brann- og ulykkesvern som ligger over gjennomsnittet for både Kostragruppe 07 og landet som helhet.

Innen beredskap ligger Orkland på et høyt nivå sammenlignet med de fleste kommunene i utvalget og på omtrent samme nivå som Steinkjer. På forebyggingsområdet ligger Orkland også høyere enn gjennomsnittet i sammenligningsgrunnlaget, men med betydelige variasjoner mellom kommunene.

Forskjellene må ses i sammenheng med blant annet geografi, bosettingsmønster, antall tettsteder, industri- og næringsstruktur, beredskapskrav og organiseringen av brannvesenet.

Supplerende nøkkeltall

Nøkkeltall - Brann og ulykkesvern

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Antall bygningsbranner	15	17	13	12	13	338	3 160
Antall bygningsbranner pr. 1000 innbyggere	0,8	0,7	0,7	0,6	0,8	0,6	0,6
Antall boligbranner (antall)	9	10	7	5	10	189	1 916
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	19,4	14,2	12,1	16,1	12,4	14,9	16,2
Årsverk i brann- og ulykkesvern pr. 1000 innbyggere	0,74	0,57	0,33	0,68	0,57		0,72
Antall boligbranner pr. 1000 innbyggere	0,48	0,42	0,39	0,24	0,65	0,32	0,34

Nøkkeltallene viser at Orkland har et aktivitetsnivå innen brann- og redningstjenesten som ligger over gjennomsnittet i både Kostragruppe 07 og landet samlet.

Antall bygnings- og boligbranner per innbygger ligger noe over gjennomsnittsnivåene, og kommunen har også flere utrykninger per innbygger enn de fleste sammenligningskommunene. Dette kan blant annet henge sammen med kommunens geografi, næringsliv, trafikkmønster og beredskapsansvar.

Orkland har samtidig en høy bemanning målt som årsverk per innbygger. Dette bidrar til å opprettholde beredskap og responsevne i en kommune med store geografiske avstander, betydelig næringsaktivitet og mange fritidsboliger.

Samlet viser nøkkeltallene at kommunen opprettholder et høyt beredskapsnivå sammenlignet med mange andre kommuner.

Nøkkeltall - Feiing

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Antall piper feiet	3 166	4 286	1 773	1 830	2 427	50 722	399 414
Antall piper i alt	12 846	11 164	6 270	9 171	6 624	248 382	2 136 856
Antall piper pr. innbygger	0,68	0,47	0,35	0,44	0,43	0,42	0,38
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr)	509	612	746	925	460	526	674
Årsverk av feier pr. 1000 innbyggere funksjon 338	0,39	0,22	0,21	0,24	0,22		0,14

Orkland har et svært høyt antall piper per innbygger sammenlignet med både de øvrige kommunene og landsgjennomsnittet. Dette påvirker både arbeidsomfanget og ressursbehovet innen feiing og tilsyn.

Den høye pipeandelen må trolig ses i sammenheng med at Orkland har et stort antall fritidsboliger og dermed mange ildsteder som omfattes av tilsyns- og feieordningen.

Kommunen har også flere feierårsverk per innbygger enn sammenligningskommunene. Når ressursbruken vurderes opp mot antall piper som skal betjenes, framstår imidlertid nivået som mer på linje med øvrige kommuner.

Gebyret for feiing og tilsyn ligger nær gjennomsnittet for Kostragruppe 07 og under landsgjennomsnittet. Samlet viser tallene at Orkland opprettholder et omfattende feiings- og tilsynstilbud til et gebyrnivå som er konkurransedyktig sammenlignet med mange andre kommuner.

Samferdsel

Prioritering

Andel kommunal vei uten fast dekke

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	64,7 %	52,7 %	23,3 %	49,8 %	56,2 %	27,8 %	22,8 %

I 2025 hadde Orkland 64,7 prosent av de kommunale veiene og gatene uten fast dekke. Dette er den høyeste andelen blant sammenligningskommunene og ligger betydelig over både KOSTRA-gruppen (27,8 prosent) og landsgjennomsnittet (22,8 prosent). Den høye andelen grusveier gjenspeiler kommunens omfattende veinett og spredte bosettingsmønster, og innebærer andre drifts- og vedlikeholdsbehov enn i kommuner med en større andel fast dekke.

Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per km. (kroner)

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate *)	158 520	173 255	172 814	167 894

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Netto driftsutgifter per kilometer kommunal vei og gate økte fra 158 520 kroner i 2022 til 173 255 kroner i 2023. I 2024 var utgiftene tilnærmet uendret, før de ble redusert til 167 894 kroner i 2025. Samlet viser utviklingen at driftsutgiftene har vært relativt stabile de siste tre årene, etter en økning fra 2022 til 2023.

Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per km. (kroner) med sammenligningskommuner

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	167 894	128 922	360 753	136 130	105 034	177 890	222 713

Orkland kommune ligger noe over sammenlignings kommunene til drift av kommunale veier per kilometer, med unntak av Melhus som ligger vesentlig høyere enn oss. Vi ligger lavere enn kommunegruppen og landet.

Produktivitet

Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger (kr)

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Brutto driftsutgifter til samferdsel i kr per innbygger	2 983	2 599	1 760	2 606	2 279	1 905	2 396

I 2025 var brutto driftsutgifter til samferdsel 2 983 kroner per innbygger i Orkland. Dette er høyere enn i alle sammenligningskommunene, KOSTRA-gruppen (1 905 kroner) og landsgjennomsnittet (2 396 kroner). Orkland har om lag 56 prosent høyere driftsutgifter per innbygger enn KOSTRA-gruppen og om lag 24 prosent høyere enn landsgjennomsnittet. Det høye kostnadsnivået må ses i sammenheng med kommunens omfattende veinett og den høye andelen kommunale veier uten fast dekke, som gir større behov for drift og vedlikehold.

Supplerende nøkkeltall

Lengde kommunal vei (km)

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025
Kommunal vei og gate. Antall kilometer	283	319	73	207	178

Orkland har 283 kilometer kommunal vei. Blant sammenligningskommunene er det bare Steinkjer som har et lengre kommunalt veinett. Melhus ligger betydelig lavere med 73 kilometer.

Vann, avløp og renovasjon

Supplerende nøkkeltall

Årsgebyr Orkland kommune

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	4 294	4 368	4 264	4 450
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	5 572	6 646	7 232	7 250
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	4 588	4 816	4 848	4 770
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr) *)	402,1	692,3	502,3	509,0

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

De kommunale årsgebyrene har utviklet seg ulikt i perioden 2022–2025. Avløpsgebyret har hatt den største økningen, fra 5 572 kroner i 2022 til 7 250 kroner i 2025, en økning på om lag 30 prosent. Gebyret for avfallstjenesten har vært relativt stabilt, med en svak økning gjennom perioden. Vanngebyret økte fra 2022 til 2024, men ble redusert noe i 2025. Gebyret for feiing og tilsyn har variert mer mellom årene, med en markant økning i 2023 før nivået ble redusert og stabilisert i 2024 og 2025.

Årsgebyr 2025 ekskl. mva (kr)

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Kostragruppe 07 2025	Landet 2025
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	4 770	4 597	6 815	4 881	4 845	5 422	5 808
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	4 450	3 505	4 450	4 041	4 041	4 019	4 141
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	7 250	5 855	11 646	7 465	5 962	6 575	6 481
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr) *)	509,0	612,0	746,0	925,0	460,0	526,0	674,0

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Samlet utgjør årsgebyrene for vannforsyning, avløp, avfall og feiing 16 979 kroner i Orkland i 2025. Dette er høyere enn KOSTRA-gruppen (16 542 kroner), men lavere enn landsgjennomsnittet (17 104 kroner). Blant sammenligningskommunene har Melhus det høyeste samlede gebyrnivået, mens Steinkjer har det laveste.

Kommunal vannforsyning

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Landet 2025
Vann - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning	68,3 %	85,5 %	62,9 %	86,9 %	77,7 %	85,2 %
Antall innbyggere tilknyttet kommunal vannforsyning (antall)	12 859	20 520	11 208	18 085	12 000	4 791 751
Lengde kommunalt ledningsnett totalt (m)	452 991	359 070	162 609	336 944	275 140	53 316 774
Estimert vannlekkasje per meter kommunal ledning per år (m3/m/år) (m3)	1,6	2,1	3,4	2,8	0,9	3,7
Antall kommunale vannverk (antall)	6	4	2	2	1	1 086
Antall meter utskiftet/rehabilitert kommunalt ledningsnett (m)	2 180	7 350	375	81	0	298 430
Vann - Beregnet gjennomsnittsalder for vannledningsnett med kjent alder	29,0	42,0	29,0	29,0	30,0	35,0
Tilknytningstetthet på det kommunale distribusjonsnettet (innbyggere/km) (antall)	28,0	57,0	69,0	54,0	44,0	90,0
Vann - Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent) (B)	0,4 %	2,0 %	0,6 %	0,4 %	0,0 %	0,6 %

I 2025 var 68,3 prosent av innbyggerne i Orkland tilknyttet kommunal vannforsyning. Dette er lavere enn både landsgjennomsnittet (85,2 prosent) og de fleste sammenligningskommunene, med unntak av Melhus. Samtidig har Orkland det lengste kommunale ledningsnettet blant sammenligningskommunene, med nær 453 kilometer. Den lave tilknytningstettheten på 28 innbyggere per kilometer ledningsnett, mot 90 på landsbasis, gjenspeiler kommunens spredte bosettingsmønster og gjør vannforsyningen mer arealkrevende enn i mange andre kommuner.

Andel av vannleveranse

	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025	Landet 2025
Andel av total kommunal vannleveranse til annet forbruk (prosent)	7,1 %	0,1 %	5,7 %	1,9 %	0,0 %	3,9 %
Andel av total kommunal vannleveranse til husholdningsforbruk (hytter/fritidsbolig) (prosent)	0,7 %	0,9 %	1,0 %	0,2 %	0,0 %	1,7 %
Andel av total vannleveranse til industri (prosent)	40,4 %	9,4 %	4,8 %	2,9 %	25,0 %	10,5 %
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	24,6 %	22,4 %	39,4 %	35,9 %	14,0 %	29,7 %
Andel av total kommunal vannleveranse til primærnæringer (jordbruk/skogbruk/fiske) (prosent)	0,2 %	19,2 %	2,2 %	17,3 %	5,0 %	2,7 %
Andel av total kommunal vannleveranse til tjenesteytende næringer (prosent)	1,3 %	8,4 %	2,1 %	4,9 %	10,0 %	8,0 %
Vann - B1. Andel av total vannleveranse til husholdningsforbruk (boliger/leiligheter)	25,5 %	39,6 %	44,8 %	36,9 %	46,0 %	43,3 %

Fordelingen av den kommunale vannleveransen i Orkland skiller seg fra de øvrige kommunene ved at en betydelig andel av vannet leveres til industrien. I 2025 utgjorde industriforbruket 40,4 prosent av den totale vannleveransen, mot 10,5 prosent på landsbasis. Dette bidrar til at andelen vann levert til husholdninger er lavere enn både sammenligningskommunene og landsgjennomsnittet.

Lekkasjeandelen i Orkland var 24,6 prosent, som er lavere enn landsgjennomsnittet (29,7 prosent) og lavere enn i Melhus og Levanger, men høyere enn i Steinkjer og Verdal. Kommunen har også en lav andel vannleveranse til primærnæringene og tjenesteytende næringer sammenlignet med flere av sammenligningskommunene. Samtidig er andelen vann klassifisert som «annet forbruk» høyere enn både landsgjennomsnittet og de fleste sammenligningskommunene.

Kommunalt avløp

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,4 %	0,5 %	0,4 %	0,4 %	2,0 %	0,6 %	0,4 %	0,0 %
Septiktømming - antall tilknyttedede innbyggere (antall)	3 564	5 635	6 277	6 277		3 312	79	2 958
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannsnett med kjent alder (år)	29,0	30,0	32,0	32,0	41,0	27,0	31,0	33,0
Andel kommunalt spillvannsnett med ukjent alder (prosent)	16,0 %	9,0 %	4,0 %	3,0 %	20,0 %	12,0 %	30,0 %	4,0 %

	Orkland 2022	Orkland 2023	Orkland 2024	Orkland 2025	Steinkjer 2025	Melhus 2025	Levanger 2025	Verdal 2025
Tilknytningstetthet på det kommunale distribusjonsnettet (avløp) (innb/km) (antall)	73	63	59	67	56	118	76	60
Tetthet av pumpestasjoner (antall/km kommunalt spillvannsnett) (antall)	0,28	0,28	0,27	0,27	0,26	0,39	0,34	0,34
Antall kommunalt eide avløpsanlegg (=>50 pe) (antall)	13	13	13	14	14	7	5	4
Antall innbyggere tilknyttet kommunalt avløp (=>50 pe) (antall)	14 487	12 730	12 083	13 658	21 480	14 587	16 780	12 212
Antall pumpestasjoner (antall)	55	56	56	56	98	48	74	70
Avløp - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste (B)	77,7 %	67,7 %	64,3 %	72,6 %	89,7 %	81,8 %		79,1 %

Nøkkeltallene viser at avløpsnettet i Orkland har vært relativt stabilt de siste årene. Andelen fornyet ledningsnett har ligget på 0,4–0,5 prosent i hele perioden 2022–2025, noe som i 2025 er lavere enn Steinkjer, på nivå med Levanger og høyere enn Verdal. Samtidig har den beregnede gjennomsnittsalderen på spillvannsnettet økt fra 29 til 32 år. Andelen ledningsnett med ukjent alder er redusert betydelig, fra 16 prosent i 2022 til 3 prosent i 2025, noe som gir et bedre grunnlag for planlegging og forvaltning av infrastrukturen.

Orkland har en tilknytningstetthet på 67 innbyggere per kilometer avløpsledning, som er betydelig lavere enn landsgjennomsnittet (119 innbyggere per kilometer) og Melhus (118), men høyere enn Steinkjer og Verdal. Dette gjenspeiler et mer spredt bosettingsmønster og et mer arealkrevende ledningsnett. Kommunen har 14 avløpsanlegg og 56 pumpestasjoner, noe som er relativt høyt sammenlignet med flere av sammenligningskommunene og bidrar til et omfattende drifts- og vedlikeholdsansvar.

I 2025 var 72,6 prosent av innbyggerne tilknyttet kommunal avløpstjeneste. Dette er lavere enn landsgjennomsnittet (87,9 prosent), Steinkjer (89,7 prosent) og Melhus (81,8 prosent), men høyere enn Verdal (79,1 prosent) og gjenspeiler at en betydelig del av befolkningen fortsatt har private avløpsløsninger.